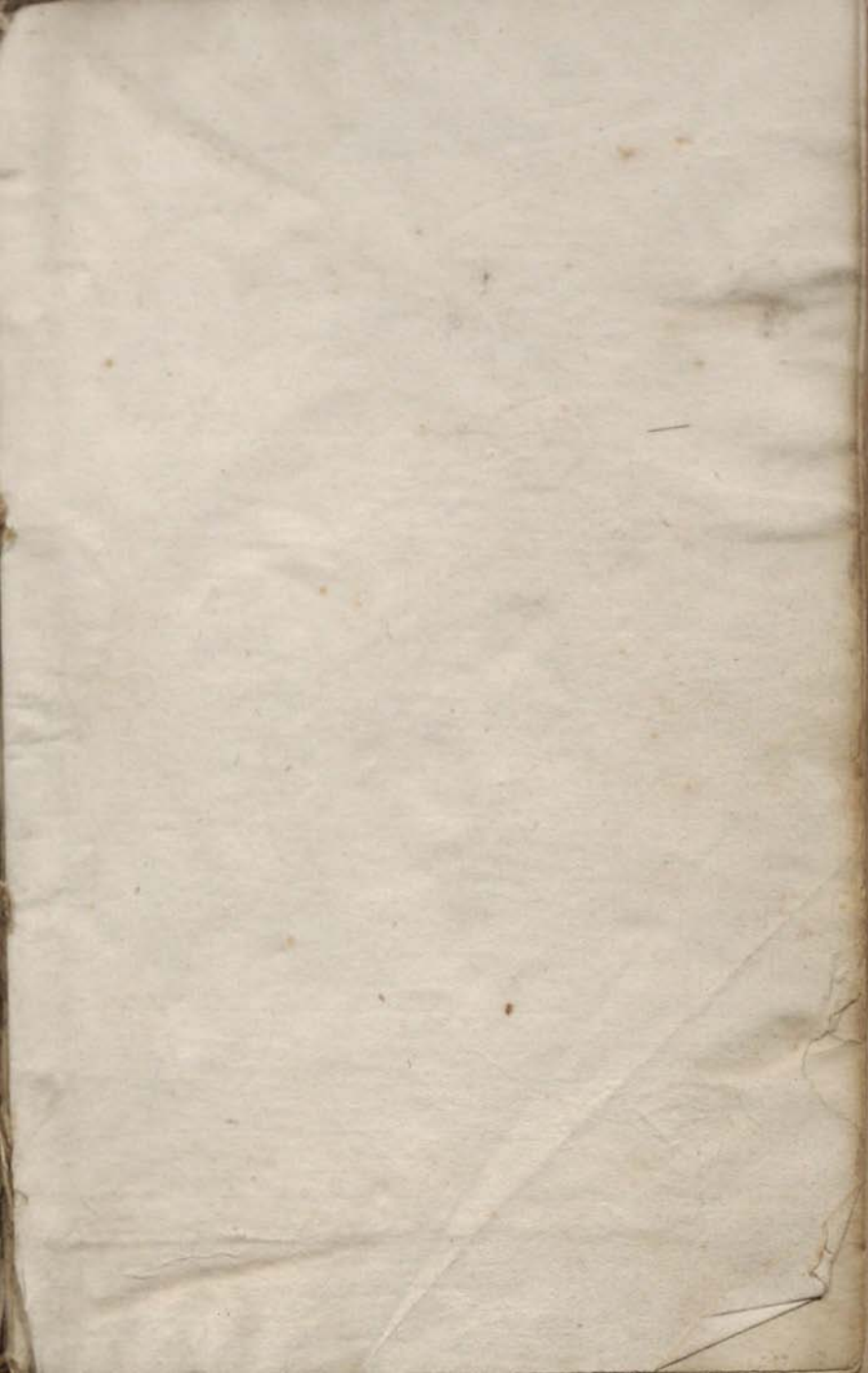

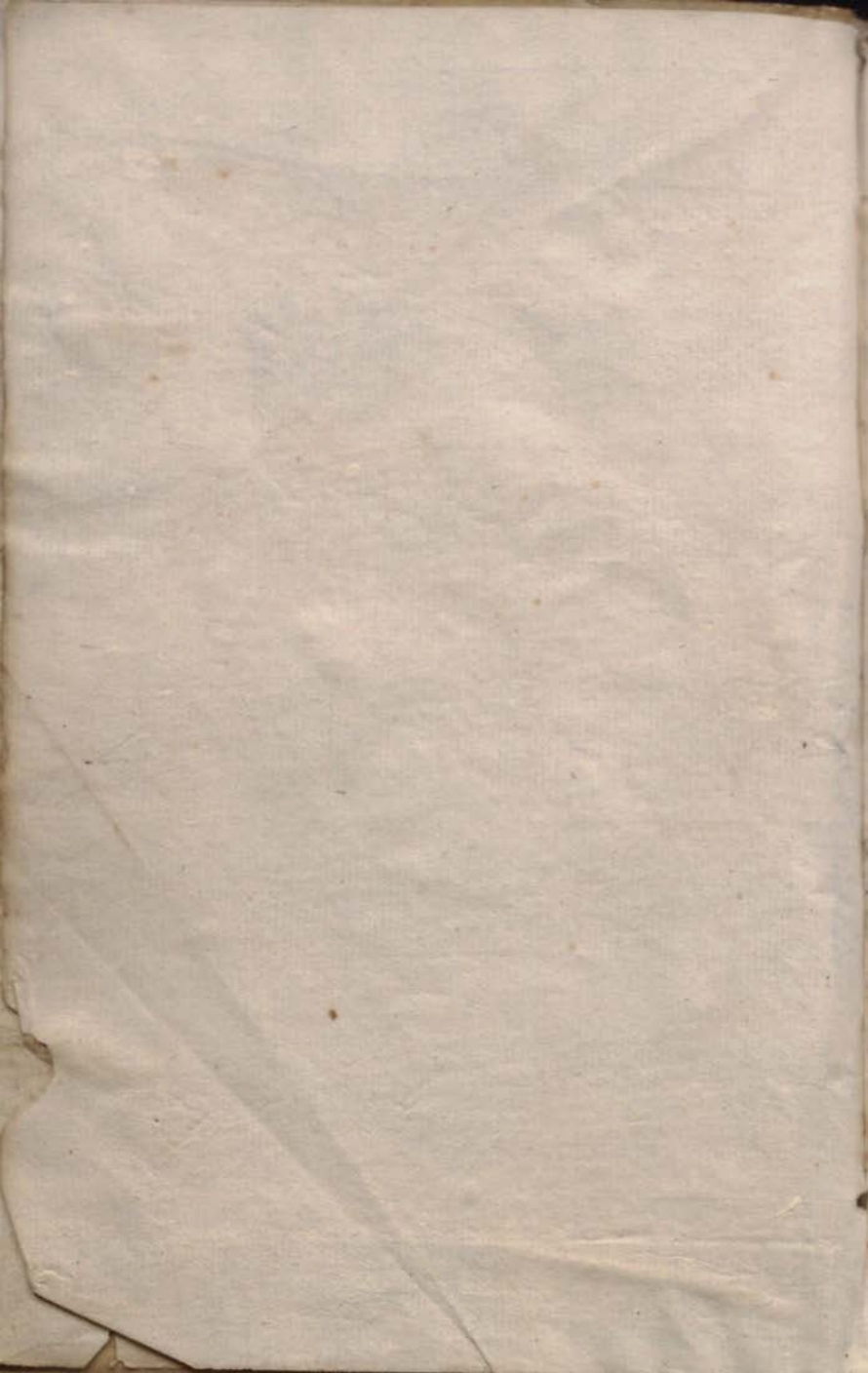
176

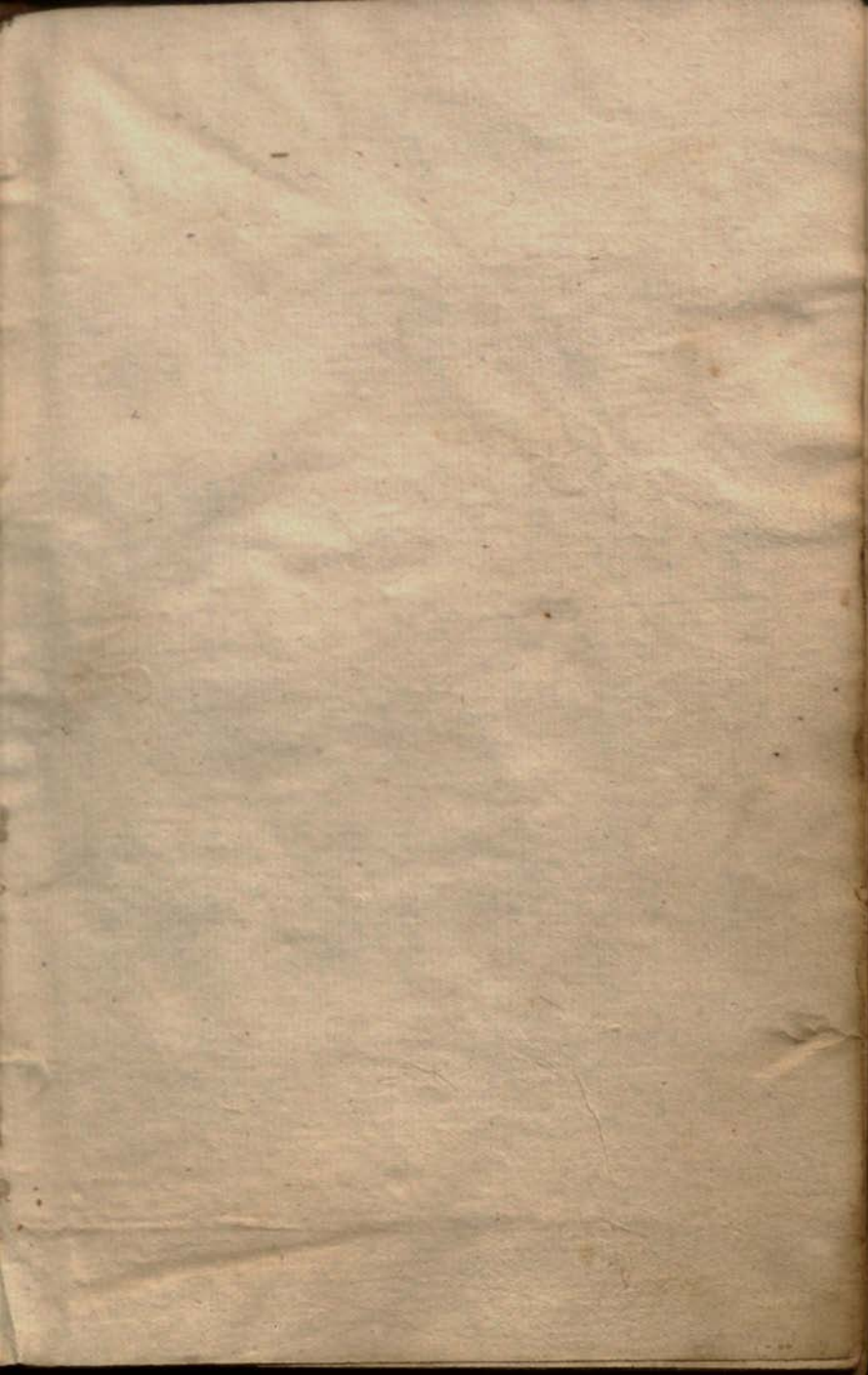
265 Camo

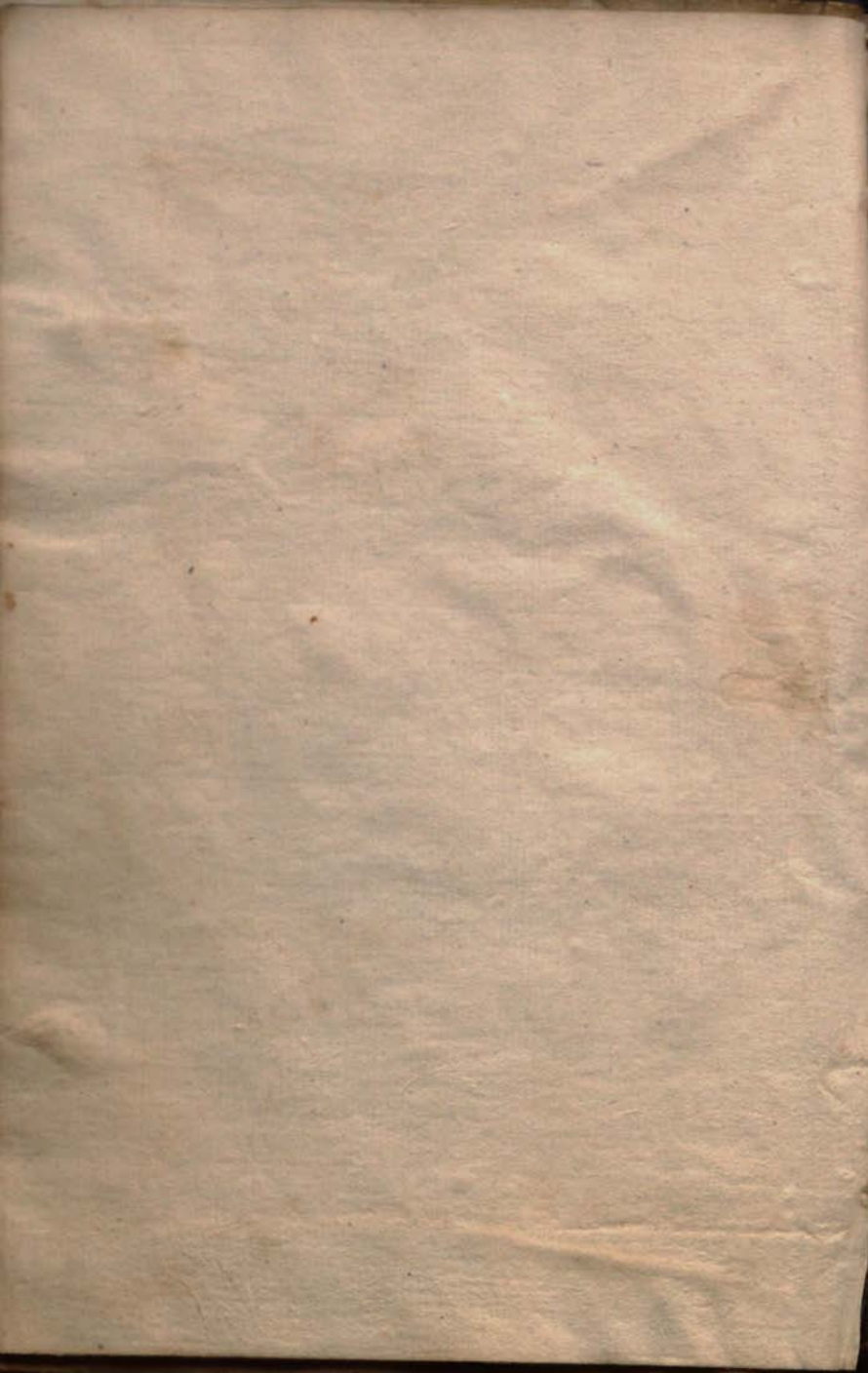
Pene

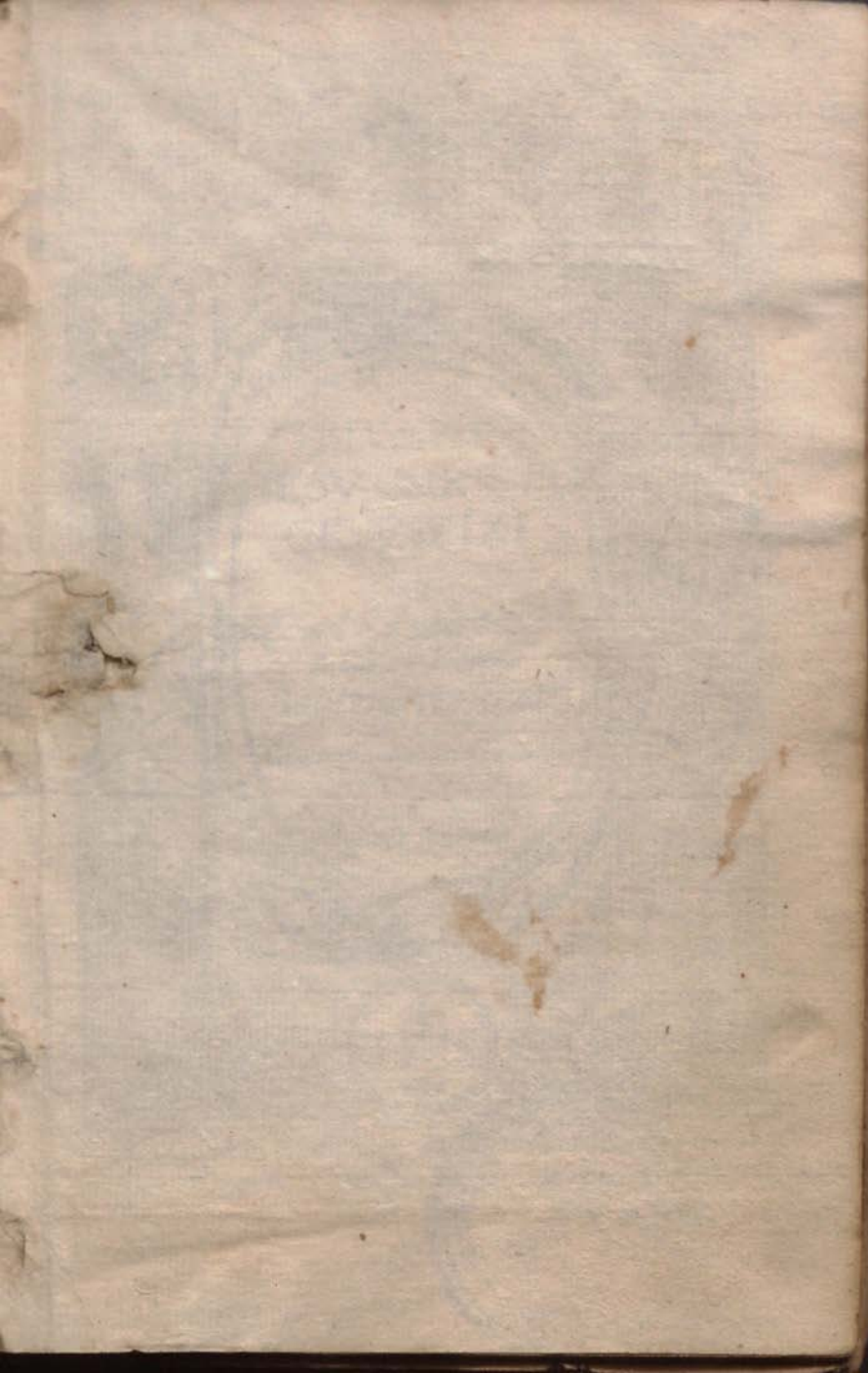
Faults

XXIII-376

NA709680

TRIVMPHVVS
IESV CHRISTI
CRVCIFIXI

per
R. P. Bartholomæum Riccium
à Castro-Fidardo
SOCIETATIS IESV.

ANTVERPIÆ
Adrianus Collaert
figuras sculpsit.

IHS

Narrationem Historicam, quæ TRIVMPHVVS illustratur,
typis Plantinianis excudit Johannes Moretus, MDCCVIII.

Es de fe. Sabano de los Axco
me le dieron en la Suavida
año de 1790

Admodum R. P.

CLAVDIO

AQVA VIVÆ

PRÆPOSITO GENERALI

SOCIETATIS IESV.

RELIGIOSOS suæ
professionis ob-
seruantes Marty-
rum pænè loco
habet ac nunci-
pat S. Bernardus. Conf.
ser. 30.
ob continuas sci-
licet mortificationes, quas vel ipsi sua
sponte suscipiunt, vel ab aliis inflictas
æquo atque hilari animo sic perfe-
runt, vt Dauidicum illud vsurpare iu-
re possint: *Propter te mortificamur to-
to die; facti sumus sicut oves occisionis.* Psalms.
43. 22.

A 2

Curam

Curam rursus solitudinemque domesticam, qua patresfamilias agi angique solent, quamuis non alio quam naturæ leui illo & instabili amore nitatur, CRVCIS tamen appellatione honestare non dubitat S. Augustinus. Quorum ego tam grauium auctorum ductus exemplis, minimè, opinor, aberrabo, si quod semper existimaui, semperque prædicaui, ac re ipsa expertus sum, id concludam; Religiosos, qui in benè constitutis legumque suarum studiosis Ordinibus (cuiusmodi Dei beneficio est nostra hæc minima Societas IESV) aliorum curam sustineant, eos & Martyres & CRVCFIXOS videri: quippe quos cælestis, fortisque mortis instar, dilectio inflamat: quæ facit, vt tum ipsi penitus inquirant in sese, atque ipsi sese obseruent, vt non sint *dominantes in cleris, sed forma facti gregis ex animo;*
tum

Epist.
38.

1. Pet.
3.3.

tum suorum casus omnes ita suos ducant, vt cum Apostolo eis dicere liceat: *Quis infirmatur, & ego non infirmor? quis scandalizatur, & ego non uror?* Quòd si vni cuiquam loco præesse **C R V X** est, multoq̃ue maior Prouinciam integram administrare; quod iudicium de illo erit, qui plurimas regat, easq̃ue non certa quadam terræ plaga conclusas, sed toto quàm patet mundo, ad noui vsque orbis fines, longè latèq̃ue diffusas? cuique & illa quodammodo cõueniant; *Instantia mea* 2. Cor. 11. 29.
quotidiana, sollicitudo omnium Ecclesiarum. Sanè si veros Martyres, qui corporum suorum cruciatu vitæq̃ue exitu agonem peragunt, extraordinario Dei auxilio egere dicimus; & hos etiam spirituales nostros Martyres & **C R V C I F I X O S** multis iisq̃ue maximis subsidiis, adminiculis, leuamentisque refici & sustentari necesse est:

A 3 quando

quando præsertim in ista eorum CRUCE ad cæteras molestias ipsa quoque supplicij diuturnitas accedat, quam in materiali cruce acerbissimam iudicat

Traç.
36. 113
Joan.

S. Augustinus, cùm dicit *nibilea peius fuisse inter genera mortium*: causam enim hanc refert: *Qui pendentes in ligno CRUCIFIXI producta morte necabantur: non enim crucifigi hoc, erat occidi: sed diu vivebant in CRUCE; non quia longior vita eligebatur, sed quia mors ipsa protendebatur, ne dolor citius finiretur.* Mihi ergo in has illorum ærumnas intuenti, causasque reputanti, cur tantum adiumenti ex Scripturæ sacre lectione capi censeat

Moral.
3.

D. Gregorius (que nimirum, dum narrat gesta Sanctorum, ad imitationem corda prouocat infirmorum: dumq; illorum victricia facta commemorat, contra vitiorum prælia debilia nostra confirmat; sitq; verbis illius, ut eò mens
minus

minùs inter certamina trepidet , quò
ante se positos tot virorum fortium
triumphos videt) spes minimè dubia
affulget, posse hoc etiam TRIVMPHO
nostro nonnullam opem illis afferri;
vt qui tot Martyrum trophæa & ex-
empla non expressa modò litteris sub
aciem mentis, sed sub ipsos etiam ocu-
los imaginibus efficta subiiciat: ita qui-
dem vt nullus sit anni mensis , in quo
non vnum aliquem plurèsvè habeant,
ad quem se conuertant. quasi vel hinc
etiam appareat CRUCEM (quod idem
S. Augustinus affirmat) lignum illud ^{Hom.}
vitæ esse, quod Ioannes Apostolus in ^{18.}
sua Apocalypsi vidit *per menses sin-* ^{Apoc.}
gulos reddens fructum suum. Hoc ve- ^{22.}
rò quidquid est libelli vt R. A. P. T.
(quam inter hosce Martyres CRUCI-
FIXOS vnum etiam sibi cognominem
habere agnitum est) dedicandum sta-
tuerim, fecit partim debitus in com-

munem parentem nostrum amor &
obseruantia , partim alios quoque iu-
uandi studium ; si ad eos fortè , quos
ipsa in dies ad grauissimæ maximæque
CRVCIS suę partem vocat (mediocres
illis ac minimas in Prouinciæ aut sin-
gulorum locorum gubernatione dis-
pertiens) eius iussu ac mandato suavis
hic myrrhæ fasciculus peruenerit, cu-
ius odore recreentur , vi corroboren-
tur , ne vsquam illos sub onere CRV-
CIS aut animus aut vires deficiant.

PRÆ-

P R Æ F A T I O
 A D
 L E C T O R E M.

NON exiguus est eorum numerus, qui sanctorum Cælitum, quos CHRISTI causa profuso sanguine ac morte contempta immortalitatem consecutos fuisse credimus, res præclare gestas, & cruciatus fortiter superatos, seu litteris ad omnem immortalitatem consecrarunt, seu typis aeneis, quasi in breui tabella, & ad admirationem, & ad imitationem propositos (hi quidem unius aut alterius, illi verò multorum, pro cuiusque vel in sanctos omnes viros obseruantia, vel in certos quosdam patronos pia grati animi memoria ac propensione) pariter exprimendos curarunt. Quorum alteri ita scribendo rem oculis subiiciunt, ut legentibus picta esse videatur: alteri ita imaginibus historiam exprimunt, ut non tam pictæ res à spectatoribus, quàm scriptæ existimari meritò possint. Ingeniis illi spectacula, hi oculis oblectamēta

proponunt. Nos pro nostro in eos sanctissimos viros cultu, atq; animi propensione, quos CRVCIS supplicio affectos tum inde ab adolescentia præcipuo quodam studio ac veneratione coluimus, vtrumque, quâ tum in nobis fuit, in hoc CRVCIFIXI TRIUMPHO representari curauimus. Nam & eorum res gestas, acerbissimosque cruciatu litteris quàm breuissimè comprehendimus, & pulcris imaginibus exprimendos in Belgium misimus; quò non imagini modò historia, sed ipsa etiam imago historiae responderet: vt, dum quis oculos imagines inspiciendo oblectat, simul historia mentem instrueret; & dum mentem legendo instruit, oculis ex imaginibus hauriret oblectamentum: ex quo fieret, vt nec historia propter breuitatem legenti tædium afferret, nec propter breuis historiae additamentum, obscura esset inspicienti pictura.

Quòd si alios alij Cælitè magno studio coluere, & diuersa animi significatione suam in illos obseruantiam testatam omnibus esse voluerunt; nemini mirum videri debet, si horum Martyrum quasi triumphos complectentem libellum in lucem prodire volui. Eos namque mihi patronos delegisse & professus sum, & alios in eorum venerationem cultumque perducere, sanctissimum
honest-

honestissimumque duco. Præterea si illi apud Deum æquè atque homines præcipuo in honore sunt, qui morum innocentia & vitæ integritate ad exemplum reliquis hominibus præluxerunt; quo honore ac veneratione colendi erunt ij, qui eandem sanctimoniam vitæq; integritatem, profuso Christi causa sanguine, sanctam consecrarunt?

Quod cum ita sit, nemo profectò est, qui non intelligat, præcipuo cum primis cultu illorum Martyrum celebrandam esse memoriam, qui seu variis defuncti periculis viuentem Dominum imitati, siue CRVCIS supplicio pro nobis affecti sectati morientem, iisdem CHRISTI Opt. Max. vestigiis institerunt; quæ prius ille vel calcavit, dum viueret, vel dum moreretur, impressit. Et sanè non exiguo illos honore cumlasse visus est CHRISTVS, cum eodem mortis genere (quod pro summo beneficio, ac prærogatiua singulari, nos oportet existimare) quo ipse interiit, eos voluerit supplicio CRVCIS occumbere; & iisdem ornari insignibus, quibus dux ipse Martyrum voluit insigniri. Nempe tantò his maior debetur honor & gloria, quantò propter vitæ mortisque similitudinem CHRISTO chariores fuisse comperimus. Scilicet Reges, quos maximè diligunt, hos & viuos sua gratia

gratia fouent, & mortuos regia propè funeris
pompa prosequuntur; & in excelsum euectos
laudibus, diuinis panè honoribus excolunt.

Illud præterea me maximè mouit, quòd cala-
mitosis hisce temporibus, quibus hæresi impune
grassante hæreticorum colluies vniuersum ferè
Septemtrionem inundauit, hominum faces perdi-
taque quisquilia non satisfacisse libidini suæ sibi
videntur (cùm ad conceptum iam pridem animo
virus effundendum, effractis licentiæ frenis, hu-
manis legibus diuinisque contemptis, Pontifi-
ciam Maiestatem, qua nihil in terris inuenitur
augustius, fœdissimè violauerint, impieque sustu-
lerint; in Bibliorum sacrosanctum corpus vim
manusque intulerint, & exsectis tam multis,
tam speciosis, delumbarint; Sacramenta non
vnum, non duo, bone CHRISTE, sed omnia
sacrilegis chirographis antiquarint) nisi etiam
in Cælites ipsos per summam audaciam inuehe-
rentur, & quantum in illis esset, è caelestibus il-
los sedibus deturbarent; adeoque eorum cultus
abrogare, & obliterare memoriam, & imagi-
nes diripere totis viribus niterentur. Sed par-
cerentne sanctissimis viris, qui ne Deo quidem
ipsi, ne quid à se non pollutum foret, pepercerunt;
in quem impij ore sacrilego tot blasphemias, tot
contu-

contumelias, tot atrocissimas voces effuderunt?
Quare opera pretium videri potuit, vel ad effu-
sam perditissimorum hominum audaciam cobi-
bendam, vel certè ad conseruandum augendumq;
piis mentibus sanctissimorum Virorum, quem
suis illi cuneis conantur labefactare, cultum ac
venerationem; si horum Martyrum triumphos,
quibus refragari temerarium esset atq; impium,
breuibus adumbratos tabellis in vulgus emitte-
rem. Quod eò magis me mouit, quòd sic viderem
inuiictissimæ CRVCIS, de sanctissimis hisce
Martyribus quodammodo triumphantis, ce-
leberrimum nobilitari TRIVMPHV M.

Habes, amice Lector, quæ me causæ impulerint
ad hoc qualecunque opus emittendum.

Porro aliquot in hoc opere te monitum vo-
lo. Et primùm quidem, quòd quamquam mos
fuerit apud antiquos, vt qui in crucem agen-
di essent omni corporis amiculo spoliarentur, no-
bis tamen vestitus exprimi debere visum esse,
habita quidem ratione vestimètorum pro vniuf-
cuiusque dignitate, munere, ac natione; quòd id
ad honestatem maximè faceret & dignitatem.
Ceterùm quidem, seu consuetudine quadam, si-
ue lege, antequam in crucem tollerentur, verbe-
ribus plecti consueuerant: quod etsi in historiis

non exprimitur semper, id tamen ferè usurpatum esse censendum est. Iam verò in historiarum compendiis, quæ singulis imaginibus præfiguntur, quantum fieri potuit, breuitati consulimus, ne opus in immensum excresceret; præsertim cum eo tantum consilio præfigantur, ut martyrii maximè genus explicetur. Quòd si quis longiorem narrationem desiderat, subscriptos auctores consulat, quos quasi digito historiarum fontes ostendimus. Reliquum est, ut nos ipsi ad sanctissimorum Martyrum normam atque exemplum conformemur. Et quoniam meditatio, ^{1, 2, 27,} _{2.} ut docet D. Thomas, in meditantis animo excitare solet amorem & desiderium rei meditatae, idcirco sub finem cuiusque historiae aliquam Scripturae sacrae, vel Ecclesiae, vel sancti cuiuspiam Doctoris sententiam, de qua meditari liceat, apposui, ad Martyrem, martyriumve, quoad eius fieri potuit, accommodatam. Adscripsi præterea Antiphonas cum Versiculis & Responsoriis ac Oratione pro vno pluribusve utriusque sexus, per quas à Deo petimus, ut idipsum nobis eorum intercessione contingat. Licebit porrò tibi, si ea re inuari te posse sentias, Sanctos hos omnes CRUCIFIXOS in certas classes distribuere; cum in his omnium ferè Ordinum, Apostoli,

stoli, Pontifices, Religiosi, Milites, Virgines, Coniugati, Pueri, Adolescentes, Senes, aliique reperiuntur; & breues tibi quasi Litanias ad priuatum tuum vsu, sicut & ego mihi ad meum feci, conficere.

PRO VNO MARTYRE.

Antiphona. Ille sanctus N. pro lege Dei sui certauit vsque ad mortem, mortem autem Crucis; propter quod & Deus exaltauit illum.

Vers. Gloria Crucis coronauit eum Dominus.

Resp. Et dedit illi claritatem æternam.

Oremus. *Oratio.*

INterueniat pro nobis, quæsumus, Domine, Sanctus tuus N. qui Crucis mortem iugiter in suo corpore pro tui nominis honore portauit. Per Dominum nostrum Iesum Christum Crucifixum filium tuum, qui tecum uiuit & regnat in vnitate Spiritus sancti Deus, per omnia sæcula sæculorum, Amen.

PRO

PRO PLVRIBVS.

Ana. Gaudent in cælis animæ Sancto-
rum N. & N. qui Christi vestigia sunt
secuti; & quia pro eius amore sangui-
nem suum in Cruce fuderunt, ideò cum
Christo exultant sine fine.

Vers. Hi Sancti amauerunt Christum in
vita sua.

Resp. Et imitati sunt eum in morte sua.

Oremus. *Oratio.*

DEus, qui sanctorum Marty-
rum festiua gaudia celebrare
iussisti, vt ipsorum exempla sequere-
mur, cum Martyrum solemnitates
Martyrum sint exhortationes; da
nobis, intercedentibus Sanctis N. &
N. ne nos eos pigeat imitari, quo-
rum Crucifixionem celebrare dele-
ctat. Per Dominum nostrum Iesum
Christum Crucifixum Filiũ tuum,
qui tecum viuit & regnat in vnitare
Spiritus sancti Deus, per omnia sæ-
cula sæculorum, Amen.

PRO

17. *Paruule, quem dulci raptauit ab ubere tortor,
I nunc, cælesti nectare pelle sitim.*

*In Hispania apud Guardiam,
Ferdinando Rege.*

SANCTUS CHRISTOPHORVS puer 8. annorum, in oppido, cui nomen est Guardia, prope Toletum, omnia CHRISTI Domini tormenta à Mauranis sigillatim perpeſſus eſt. Dum ad columnam ceditur crudeliter, nec vocem, nec ſignum vllum doloris dedit; niſi in vltimis quinque plagis, quòd eo numero ſuæ illas CHRISTI ſuperaffent, exclamans effodienti ſibi latus dextrum in cruce ait: Si cor quæris, alterum latus effodias. quo effoſſo, & corde extracto ad veneficiũ contra Chriſtianos conficiendũ, obiit ſanctus puer. hũc, vt in numerum SS. Innocẽtum adſcriptum, INNOCENTEM A GVARDIA vocitant vicini. *Porro ſeries Hiſtorie ſeruatur in Actis ſacrorũ Quæſitorum.*

Deus eſt, qui ortus eſt: Innocentes illi debentur victime, qui venit damnare mundi malitiam: Agni debent immolari; quia Agnus fututus eſt crucifigi, qui tollit peccata mundi.
S. Auguſt. Serm. j. SS. Innocent.

*Hic Vitam instaurans Morti dat funera CHRISTVS.
19. Anne igitur potuit Mors sine morte mori?*

Ierosolymis sub Tiberio.

SANCTUS DISMAS natione Ægyptius, ille latro, qui à dextris Domini nostri IESU CHRISTI propter flagitiosissima scelera, cum Grisma socio, crucifixus est. Hic in cruce suspensus, in Deum credens, hoc genere mortis nefariis sceleribus expiatis, promissam à CHRISTO Domino beatitudinem, sano modo id intelligendo, assecutus est. *S. Damascenus in compilatione. Euangelium Nicodemi, quod tamen apocryphum est. S. Ambros. Serm. 49. et 50. S. Chrysoft. Homil. de Cruce & latrone. Martyrol. Roman. Maurolycus Abbas.*

Vnus autem de his qui pendebant latronibus, dicebat ad IESVM: Domine memento mei, cum veneris in regnum tuum. Et dixit illi IESVS: Amen dico tibi, hodie mecum eris in paradiso. *S. Luc. c. 23. num. 43.*

Mille mihi lucas peperissent mille dolores:
20. Unica nunc peperit gaudia mille dies.

Norduici in Anglia.

SANCTUS GUILIELMVS puer idem
 mortis genus perpeffus, quo CHRIS-
 TVS à Iudæis in fefto Paschatis acerbif-
 fimè interemptus eft, in fidei legisque
 Christianæ contumeliam occiditur.

Histor. Anglicana.

Sinite paruulos venire ad me; ta-
 lium eft enim regnum cælorum.

S. Marc. c. 10. n. 14.

s. calliopius 22.

Non mihi, chara parens, dolet in cruce fundere vitam;
22. Sed, tua quòd luctu saucio corda, dolet.

sr. Callispius.

SANCTUS MACARIUS patriarcha Antiochenus à Saracenis & Iudæis in crucis modum in terra extenditur, clauisq̄ue configitur. Sed factum est diuinitus, vt terra clauos reiiciente, ab eo mortis genere seruaretur. *Surius ex Anonymo.*

Sicut crucifixus [in terra] quis, cùm adhuc spirat in corpore, illuc præmittit intuitum, quò se non dubitat illicò transiturum: ita nos quoque, timore Domini crucifixos, oportet illuc habere oculos animæ nostræ defixos, quò nos sperare debemus momentis singulis migraturos. *Ioan. Cassian. lib. 4. c. 35.*

24. *Si μισανθρώπω Τιμονι vita negatur;
Anne φιλανθρώπω vita neganda fuit?*

Timon Diaconus

In Persia sub Sapore.

SANCTA **TARBVLA** soror S. Symeonis Episcopi, & cum ea duæ ancillæ per Iudeorum calumniam ferris per medium à magis dissectæ, patibulisque affixæ, integras **CHRISTO** animas reddere: præclaro etiam **TARBVLAE** castitatis exemplo, quæ crudeliter mori maluit, quàm stupro violari. *Metaphrastes. Lippomani tom. 5. Suriij 2. Sozom. lib. 2. cap. 11. Niceph. lib. 8. cap. 37. Martyrolog. Roman. Menologium hanc vocat PHERBVTAM 4. April. Vsuaro **TARBVA** dicitur.*

Gloria nostra, caput & origo beatitudinis, libertas & corona, **CRVX** est. *Chrysof. Homil. 55. in Matth.*

25. *Malo mihi tortor violet quàm membra Cytheris:
Integra sum secto corpore sponsa Dei.*

*Lugduni in Gallia,
Antonino Vero Imperatore.*

SANCTUS ALEXANDER, cùm se magis ad fortitudinem & magnanimitatem excitari commemoratione pœnarum ostenderet, quàm ab illis perferendis deterreri, à Præsìde fustibus primùm cæsus, ita vt viscera effluerent; deinde crucis patibulo affixus, beatum spiritum exanimatus emisit. *Hanc Historiam præter alia fide dignam faciunt antiquissima Martyrologia, Romanum, Bede, Vsuardi, Adonis. Habetur in Manuscriptis, & apud Surium tom. 2. Baronius tomo 2.*

De cætero nemo mihi molestus sit: ego enim stigmata Domini IESU in corpore meo porto. *S. Paul. Ep. ad Galat. c. 6. n. 17.*

26. *Improbe cur imas animæ scrutare latebras?
Quanta sit hæc, durâ certior esto cruce.*

*Hierapoli in Scythia, Domitiano
Imperatore.*

SANCTUS PHILIPPVS Apostolus à Scythis, quibus fidem annuntiauit, comprehensus; & spreto idolorum cultu, ab ingenti dracone, qui ex altaris base profilerat, defensus, ab hostibus liberatur: donec multis baptizatis, ab infidelibus tandem crucifixus, & lapidibus obrutus, felici martyrio mortem obiit. *Auctores, Metaph. apud Surium, Papias, Eusebius in Chronicis, Hippolytus in manuscriptis de 12. Apostolis, Nicephorus, Isidorus, Baronius tomo 1. Anno 44. Martyrologium Roman.*

In crastinum voluit IESVS exire in Galilæam, & inuenit PHILIPPVM, & dicit ei: Sequere me. *S. Ioan. in Euang. c. 1. n. 43. Hoc est sequi CHRISTVM, commori cum eo. S. Ambrosius in Luc. lib. 6.*

27. *Quid mage Caucasæis certantia pectora saxis,
Quam monitis decuit saxa referre pijs?*

*Crucificados los Santos, los cubren con
guina, veces con piedras*

*Apud Thebaïdem Aegypti
sub Decio.*

SANCTI TIMOTHEVS & MAVRA
Seius coniux, apud Thebaïdem Aegy-
pti multis pœnis viriliter superatis, ab
Ariano Præfecto cruci configuntur; in
qua nouem dierum spatio permanse-
runt, & sese inuicem ad constantiam ex-
hortantes, martyrio vitæ diem extre-
mum clauferunt. *Martyrol. Romanum.*
Metaph. Menolog. Baronius tomo 2.

Gloriosi coniuges quomodo in
vita sua dilexerunt se, ita & in morte
non sunt separati. *S. Ecclesiæ Antipho-
na, pro SS. Apostolis Petro & Paulo.*

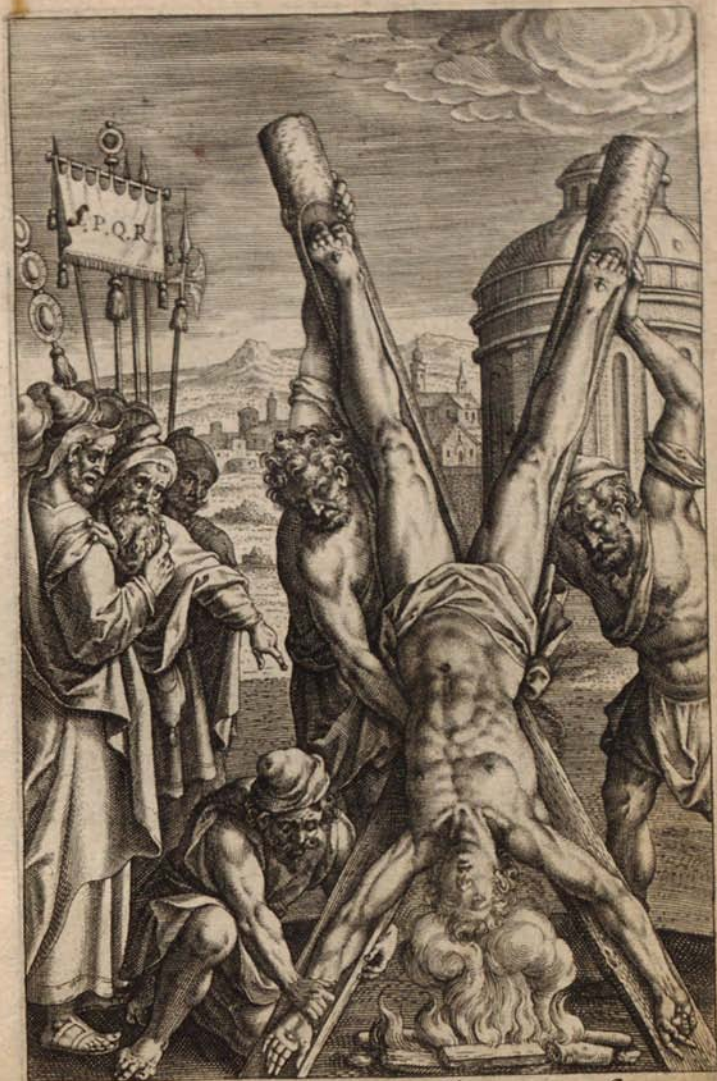

28. Vos cælo voluit socialem ducere vitam,
Qui crucis ad thalamum fœdera iunxit Hymen.

*Camerini in agro Piceno,
Decio Imperatore.*

SANCTUS VENANTIVS, quindecim annorum adolescens, fustibus primùm cæsus leonibus obiicitur: deinde capite inuerso, & distentis in crucem manibus pedibusque, fumo igneo torquetur: tandem post alios maximos cruciatus gladio peremptus est. *Martyrolog. Romanum. Marcus Marulus de ratione viuendi lib. 5. c. 12. Cal. Ambros. Mart. in aede S. Marci Romæ. item Diatrius scriptor Histor. Camer. qui hunc ponit sub Traiano, et Papa Alexandro Primo.*

Nulla te mundi oblectamenta inclinent, nullæ aduersitates deiiciant. Absit tibi gloriari, nisi in CRUCE Domini nostri IESV CHRISTI, per quem tibi mundus crucifixus est, & tu crucifixus mundó. *S. Aug. Ser. 4. de Ascens. Domini.*

Iam mihi non vno torsistis corpora fumo:
29. Nam tormenta mihi praeuia fumus erant.

In Corsica sub Theodosio M.

SANCTA IULIA virgo Carthaginensis, deuicta à Vandalis Carthagine capta, ab Euxibio ad insulam Corsicam ducitur; vbi cùm, vna Iulia excepta, nautæ se ad deorum sacrificia celebranda pararent, Felix Tribunus virginem iubet alapis cædi, crinibus laniari, ac verberari; tandemque CRUCIFIXI fidem profitens, crucifigitur. *Martyrol. Romanum. Vsuardus. Petrus in Catalogo lib. 5. c. 29.*

Mulierem fortem quis inueniet?
procul & de vltimis finibus pretium
eius. *Prou. cap. 31. n. 10.*

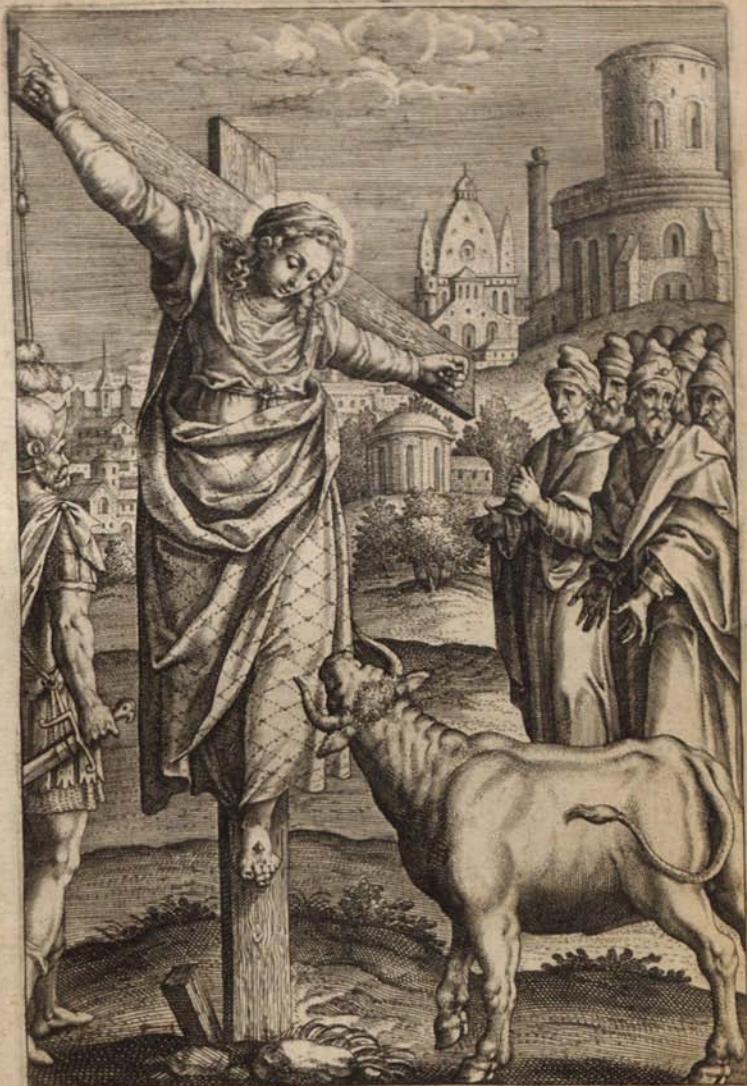

30. *Clodia cesset eques animos iactare viriles :
Iulia si certet, illa pedestris erit.*

Lugduni in Gallia sub Antonino.

SANCTA BLANDINA, sociis suis natura debilior, viribus corporis infirmior, conditionè vilior, longiores acerbioresque pertulit cruciatus: & cum nullo pacto ad idolorum cultum posset adduci, post flagra dirissima inuicti animi mulier igne sæpiùs ambusta, suffixa cruci, retibus implicita, tauri petenda cornibus obiicitur; donec tandem gladio transfixa sequuta est eos, quos hortata fuit ad pugnam. *Hæc Lugdunensis Ecclesia in Epistola ad Asianam Ecclesiam missa. Euseb. lib. 5. c. 1. S. Antoninus in Chronicis. Nicephorus lib. 4. c. 17. & alij. Baron. tom. 2.*

Iusti per fidem vicerunt regna, obturauerunt ora leonum, extinxerunt impetum ignis, conualuerunt de infirmitate; ludibria & verbera experti sunt, insuper & vincula & carceres. *S. Paul. Ep. ad Hebr. c. 11. n. 33. 36.*

31. *Quid tibi cum toruo blanda est Blandina iuuenco ?
Fallor : blanditur cornibus innocuis .*

Constantinopoli sub Aureliano.

SANCTUS LVCILLIANVS, ex idolorum cultu ad CHRISTI famulatum conuersus, post multos cruciatus in fornacem iniicitur: sed, superueniente pluuiâ flammis extinctis, liber euasit & intactus. Deinde iussu Præsidis Syluani cruci suffigitur, per quam & mortem & supplicia superauit. *Martyrol. Romanum, ex Metaphraste & Menolog.*

Iste lumen erat illuminatum à lumine sempiterno ipso Domino nostro IESV CHRISTO, & in candelabro CRVCIS eius positus, in ea gloriabatur. *S. Aug. Ep. 7.*

32. *Numinibus vanis Panchæa messe litaram:
Parce precor, tibi nunc sanguine, Christe, lito.*

F

Apud Hermen Aegypti.

SANCTUS LYCARION Ægyptius
 cruci affixus, membratim in ea cæ-
 sus est: sed inde postea detractus, & aliis
 suppliciis excruciatuS, truncato demùm
 capite martyrium implevit. *Martyro-*
logium Roman. Menolog.

Natis de Spiritu sancto quantum-
 cumque superest mundani tempo-
 ris, non sine CRUCIS susceptione
 ducendum est. *S. Leo Serm. 19. de Pass.*

33. *Frugæ beet campos Nilus Memphitidos oræ:
Lætior ex isto sanguine messis erit.*

Bungi in urbe Iaponia.

HIORAMVS senex, inquilinus loci, quòd Christianæ pietatis & fidei munera diligenter ac ritè obiret, à Francisci Christianissimi quondam regis filio, qui à fide defecerat, vltro se pro-dens satellitibus, inter crucis amplexus, pendente è collo reliquiaria theca, ob-truncatus est. Deinde per ludibrium, die illucescente, Regis iussu cruci affixus est, & ex eius collo suspensa est imago B^{mæ} Virginis, quam in sacrario intra dome-sticos parietes piè admodum pius senex venerabatur. *Ex litteris P. Marci Ferrari ad P. Petrum Antonium Spinellum datis Amacuse 9. Octobris 1589.*

Eripe te à submersione. Naufragium fugis? si non vis mergi, tabulam apprehende, ligno portare;
CRUX te perducatur. *S. Aug. in Psalm. 51.*

• En populi explodor, placeam vt tibi Chriſte, catharma.
34. Diſpliceam: hoc ipſum diſpliciſſe placet .

*Apud Alexandriam Armenia,
Hadriano Imperatore.*

EXercitus decem millium MILITVM ab Angelis de CHRISTI Domini nostri fide plenè instructus, Imperatorum iussu singuli primùm, vt ipse IESVS, flagellis cæsi, tum spinis coronati, tandem humi clavis crucifixi in monte Ararath apud Alexandriam Armeniæ, proprio sanguine baptizati, triumphantes intrarunt in cælum, vt sibi repositam reciperēt coronam gloriæ. *Horologium Græcorū. S. Antonin. in Chron. Vincent. in Speculo Hist. lib. .11. c. 98. M.S. habetur in Ecclesia S. Cæcilie in Vrbe trans Tyberim. De quibus tamen hæc quinque habentur nomina: ducis generalis, ACATIVS; triū ducum, THEODORVS, HELIAS, THEODORVS; & cuiusdam iuuenis, DRACONENSIVS.*

Rex noster CHRISTVS, vt doceret, quomodo suus exercitus vinceret, in se demonstrauit mortē corporis non esse timēdam, dum prior ipse CRVCIS mortē elegit, & in ea ipse prior mori dignatus est. *S. Aug. de Symbol. lib. 4. to. 9.*

35. *Macte animis generosa phalanx, noua bella capesse:
Vincitur hic letho vita, labore quies.*

ra de Adriano 10,000 soldados cristianos, despues
despues de ser arrotados y coronados de espinas, obtuvieron
una del martirio crucificados en la tierra en el monte
en Alejandria de la Armenia ^{siendo bautizados} con su propia sangre

Romæ sub Nerone.

ROMÆ SANCTI pænè innumera-
 biles à quibusdam per calumniam
 accusati, quòd urbem variis in locis in-
 flammassent, Imperatoris iussu alij cani-
 bus obiecti, alij concremati flammis,
 cruci affixi alij, aliis alij tormentorum
 generibus affecti, & interfecti sunt: qui
 omnes Apostolorum Petri & Pauli erant
 discipuli. *Mart. Romanum. Baron. tomo 1.*

Intuentes salutiferam CRUCEM
 CHRISTI, omne calumniantium su-
 perborum virus repellimus. *S. Aug.*
Ep. 118.

36. *Gens inimica Deo toties cur sanguine ferrum
Innocuo satiat? Gens inimica Deo est.*

*Sibapoli in finibus Assyriorum,
Diocletiano Imperatore.*

SANCTA FEBRONIA virgo, è monasterio virginum cui Brienna præerat, Seleni Præsidis iussu nuda super rogam per brachia pedesque extensa, & virgis cæsa, deindeque in ligno suspensa, & ferreis pectinibus discerpta, igne rursus ingente circumstructo, post varios tandem atque diros cruciatus ad sponsum suum Christum euolauit in cælum.
Martyrol. Rom. Menolog. Metaphrast. Lipoman. tom. 7. Sur. to. 3. Petr. Galefin.

Siue contra ambitionem sæculi, siue contra concupiscentias carnis, siue contra hæreticorum iacula dimicemus, Dominica CRUCE semper armemur. *S. Leo Serm. 2. de Resurrectione.*

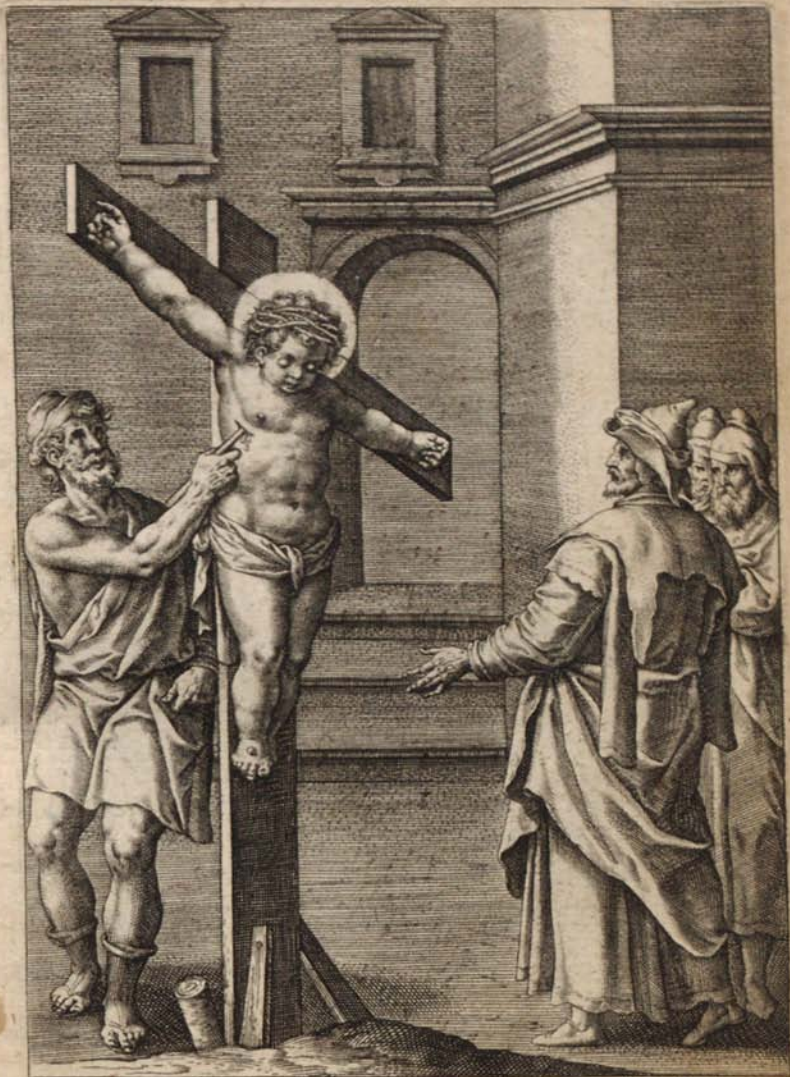
37. *Vre, seca, vt pascas crudeli lumina visu:
Vtq; ego cœlesti perfruar, vre, seca.*

Lincolnia in Anglia.

SANCTUS HUGO puer eodem modo,
quo S. Guilielmus puer, Lincolnia
crucifigitur à Iudæis. *Habetur in Histo-*
ria Anglicana.

Hi sunt, qui cum mulieribus non
sunt coinquinati: virgines enim
sunt. Hi sequuntur Agnum, quo-
cumque ierit. *S. Ioan. in Apocal. c. 14.*

n. 4.

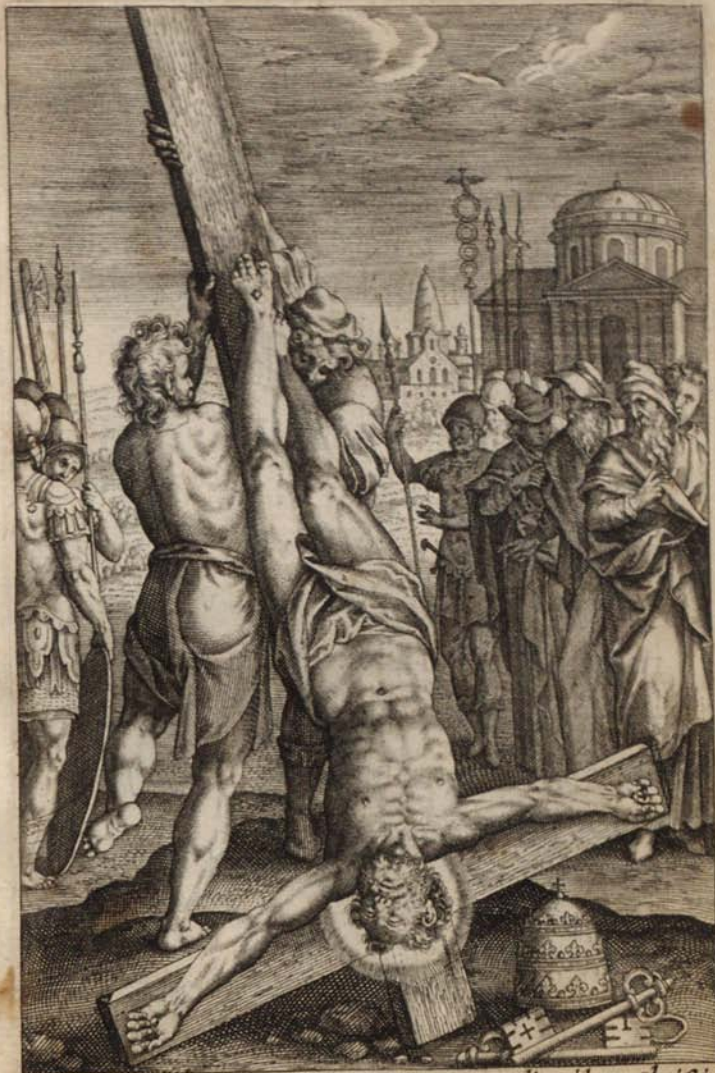

38. *Paruule ne plores raptæ dispendia lucis:
Maturus cælo non cadit ante diem.*

Roma, Imper. Nerone.

SANCTUS PETRVS, Apostolorum princeps, iussu Neronis in Mamertinum carcerem coniectus, multos ibi in CHRISTO filios, lustrali fonte diuinitus effluente, regenerauit; paucisque post mensibus inuerso capite, id ipso rogante, apud montem Aureum crucifixus est. *Hegesippus de excid. Hierosolymit. l. 3. Metaphrast. Euseb. lib. 1. Prudent. Lipoman. Sur. Baron. tom. 1.*

Amen amen dico tibi: Cùm esses iunior, cingebas te, & ambulabas ubi volebas; cùm autem senueris, extendes manus tuas, & alius te cinget, & ducet, quò tu non vis. Hoc autem dixit, significans qua morte clarificaturus esset Deum. *S. Ioan. Euang. c. 21. n. 18.*

39. *Quid cruce, Petre, opus est: quin pandis sidera Christi
Clauibus: an Christo crux quoque clavis erat:*

In Gallia.

SANCTA BENEDICTA virgo in agro Senonico crucis martyrio virginitatem suam illustrem reddidit. *Ex Martyrologio Maurolyci Abb. Messanensis.*

Nonne dixit nobis IESVS: REGNUM CÆLORVM VIM PATITVR, ET VIOLENTI RAPIVNT ILLVD? qui in CRUCE est, non vim facit; nihil medium est: & CRUX, & statim paradifus: HODIE MECVM ERIS IN PARADISO. *S. Chryfostom. Homil. de Epulone tom. 2.*

40. *Este procul thalami; procul hinc absiste Dione:
Cruce mihi Amyclæo charior illa toro.*

G

*Dyrrachij in Macedonia,
Imperatore Traiano.*

SANCTUS ASTIVS, Dyrrachij Macedoniæ urbis Episcopus, pro Catholicæ & Christianæ fidei defensione, sæuiente in Christianos efferata imperantis Traiani crudelitate, quò magis sui magistri ducisq̄ue vestigia & discipulus & miles sequeretur, crucem subiit, in qua etiam igne crematus extinctus est. *Ex Græcis Latine uersis, & Martyrol. Romano.*

Ego sum pastor bonus, & cognosco oues meas, & cognoscunt me meæ. Bonus pastor animam suam dat pro ouibus suis. *S. Ioan. Euangel. c. 10. n. 11. 14.*

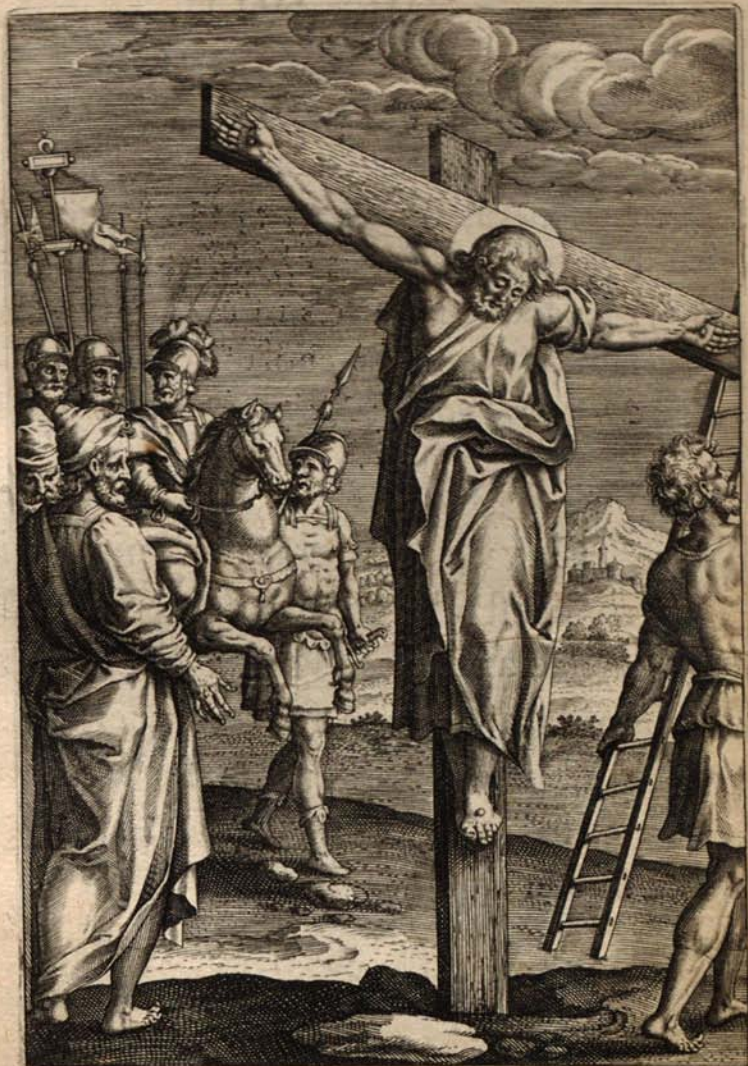

41. *Dia mihi penitas populatur flamma medullas :
Parce rogis, potero, tortor, amore mori .*

Iconij sub Perennio Præside.

SANCTUS APOLLONIVS Iconij sub Perennio Præside, crucis, quam pro CHRISTO passus est, martyrio CHRISTI fidem testatus est. *Metaphr. Menolog. Martyrolog. Romanum.*

CRUX CHRISTI clavis paradisi est. CRUX CHRISTI aperit paradysum. Hac latro primus cum Christo intrauit: HODIE MECVM ERIS IN PARADISO. *S. Chrysoft. Homil. de Epulone tom. 2.*

42. *Facta perennarint tua si malefacta, Perenni;
Mors tibi, martyribus vita perennis erit.*

Decio imperante.

SANCTUS FAVSTVS, sub Decio Imperatore affixus cruci, quinque dierum spatio superstes in ea fuit: tandem sagittis confossus euolauit in cælum.
Metaphr. Menolog. Martyrologium Romanum.

CRUX totius gratulationis spiritualis est substantia: ipsius enim causa nec ardentes sagittas diaboli formidamus; quia fontes inuenimus, quibus earum flamma facilè possit extinguì. *S. Chrysost. Hom. 2. de Cruce & latrone.*

43. *Faus tus ero, si non biberint tua tela cruorem:
Si largum biberint; tum mage Faustus ero.*

Carthagine imperante Severo.

SANCTI, SPERATVS, NARTALVS,
 SCYTHINVS, BETVRIVS, FELIX,
 AQUILINVS, LAETATIVS, IANVA-
 RIVS, GENEROSA, BESSIA, DO-
 NATA, SECVNDA, à Saturnino Præfe-
 cto post primam Christianæ fidei con-
 fessionem in carcerem deterrimum de-
 truduntur, vbi & in ligno confixi sunt,
 donec iis gladio capita amputarentur,
 hi Scillitani ab insula nuncupantur.

*S. August. Episc. Beda. Martyrologium Manu-
 scriptum. Martyrol. Rom. Baron. tom. 2.*

Si enim complantati facti sumus
 similitudini mortis eius, simul & re-
 surrectionis erimus: hoc scientes,
 quia vetus homo noster simul cruci-
 fixus est; vt destruaturs corpus pec-
 cati, & vltra non seruiamus peccato.

S. Paul. Ep. ad Rom. c. 6. v. 5.

44. *Dum videt in stadio paribus tot currere fatis
Christus; Non vni, Paule, βαβείον, ait.*

In Portugallia.

SANCTA WILGEFORTIS virgo, Regis Portugallia filia, pro Christianæ religionis & pudicitia defensione decertans, cum à CHRISTO sponso suo deformari rogasset, ne ab amasio ad nuptias expeteretur, subito illi satis promissa excreuit barba. Hæc apud Belgas pluribus in locis colitur, sed S. ONTKOMMERAE appellatione; fortè à depellendis curis atque incommodis, vt in vita eius M. S. colligas. *Martyrolog. Romanum. et Molan. ad Vsuardum.*

Liberasti me secundùm multitudinem misericordia nominis tui à rugientibus præparatis ad escam, de manibus quærentium animã meam.

Ecclesiastici 51. n. 4.

45. *Purpureum quæ barba decus violauerat oris ,
Hæc tibi non fracti pectoris omen erat .*

*Roma, Decio & Valeriano
Imperatt.*

SANCTUS SIXTVS Papa in Tullianum carcerem coniectus, deinde cruci affixus est, teste Prudentio *de sepulchris*, in Hymno secundo de S. Laurentio: sic enim ait sub initium illius Hymni:

*Fore hoc Sacerdos dixerat
Iam SIXTVS affixus cruci,
Laurentium flentem videns
Crucis sub ipso stipite:
Desiste discessu meo
Fletum dolenter fundere:
Præcedo, frater, tu quoque
Post hoc sequeris triduum.*

Mihi autem absit gloriari, nisi in
CRUCE Domini nostri IESV CHRIS-
TI, per quem mihi mundus crucifi-
xus est, & ego mundo. *S. Paul. Ep. ad
Galat. c. 6. n. 14.*

Quid frustra infamam vis mergere funere vitam?
46. Non poteram fato nobiliore frui.

*Anazarbi in Cilicia,
sub Diocletiano, Praside Lyfia.*

SANCTUS MARINVS fenex quòd
CHRISTVM profiteretur, primùm
iubente Lyfia flagris cæditur. Idem, cùm
sacrificare postea recusaret, in ligno sus-
pensus dirum in modum laniatur; po-
stremoq̃ue obtruncati corpus canibus
ac feris proiicitur. *Menolog. Martyrol.
Roman. Petr. Galefinus. Baron. tom. 2.*

CRVCIS arbor religatum sibi ho-
minem patriæ repræsentat. Quòd
autem CRVX ad patriam redire nos
faciat, Dominus declarat, dicens la-
troni: HODIE MECVM ERIS IN PA-
RADISO. *S. Ambros. Tomo 5. Serm. 56.*

47. *Subiacui furijsq; hominum, furijsq; ferarum :
Sed mihi plus homines quam nocuere ferae.*

*Carthagine in Africa
sub Hunnerico.*

SANCTI, LIBERATVS Abbas, BONIFACIVS Diaconus, SERVVS & RVSTICVS Subdiaconi, ROGATVS, SEPTIMVS, & MAXIMVS puer, Monachi, sub Hunnerico Vandalorum Rege naui post carcerem imponuntur, manibus pedibusque in crucis modum instrue lignorum confixis, subdunturque strui & nauiculæ faces: sed extincto igne liberati, iussu Regis remorum ictibus mactati sunt. *Victor Episcop. Vricensis de persecutione Vandalorum lib. 3. Lipoman. Sur. Martyrol. Roman.*

Est tamquam si videat quis de longinquo patriam, & mare interiaceat; videt, quò eat; sed non habet, quà eat. Ut ergo esset & quà iremus, venit inde ad quẽ ire volebamus; & instituit lignum CRVCIS, quo mare huius seculi transeamus. *S. Aug. in Ioan. Tract. 2.*

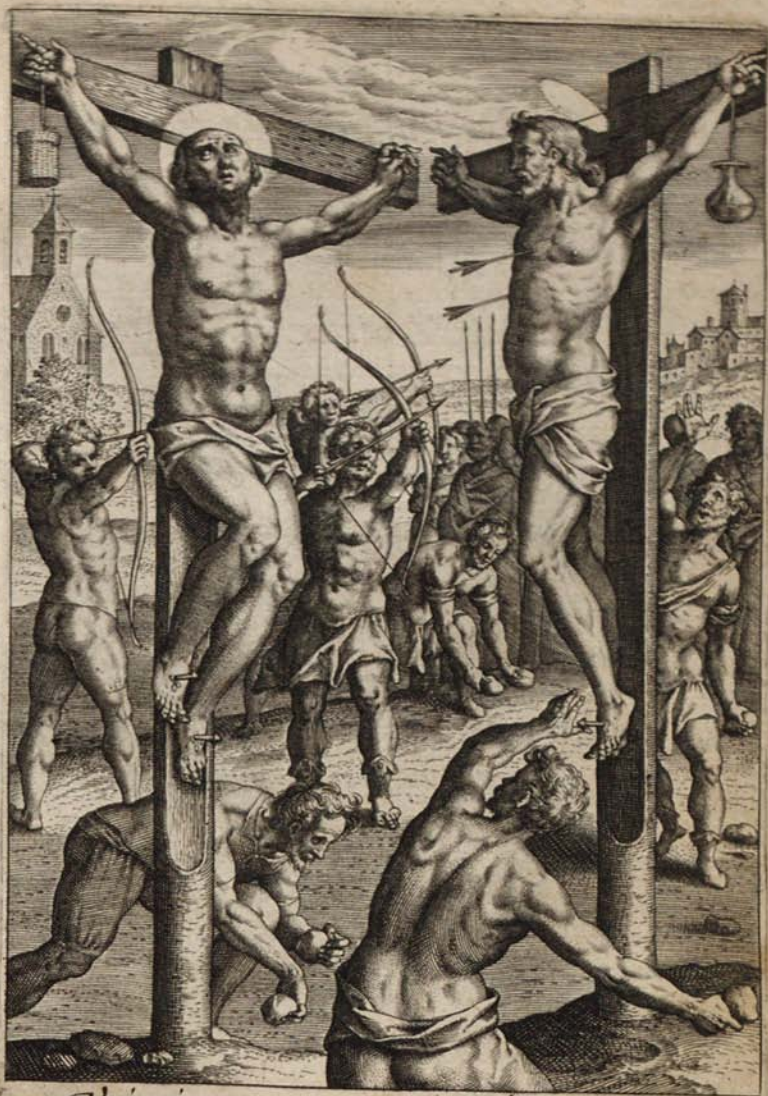
48. *Cedat sepositas Argo quæ vexit in oras :
Hæc pinus cæli vos statione locat.*

H

*Aquileia, sub Diocletiano
& Maximiano.*

SANCTI LEONTIVS & CARPO-
PHORVS Medici Aquileiæ pro
CHRISTI fide primùm crucifixi sunt:
deinde lapidibus impetiti telisq̄ue con-
fixi, tandem multati capite, in cælum mi-
grarunt. *Petrus Natalis in Catalogo lib. 7.
cap. 87.*

ALTISSIMVS creavit de terra me-
dicamenta. Nonne à ligno indulca-
ta est aqua amara? In his curans mi-
tigabit dolorem, & vnguentarius fa-
ciet pigmenta suavitatis, & vñctio-
nes faciet sanitatis. *Ecclesiast. c. 38. n. 3.*

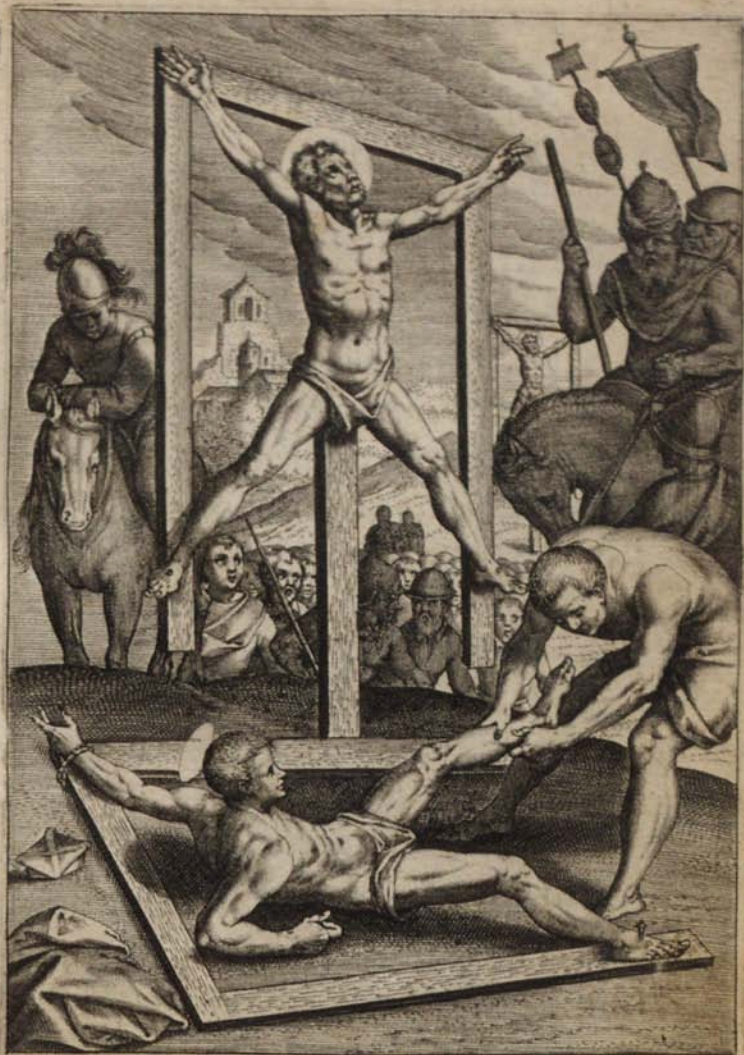

49. *Vni si veteres non sat plausere Poëta
Caryphoro, geminos quo satis ore canam?*

*In Ponto, sub Maximiano,
Eutolmio Præside.*

SANCTUS ZOTICVS in Pontica regione Christum prædicans, crucis supplicio cum discipulis ab Eutolmio Præside condemnatus est. *Menolog. Martyrol. Romanum.*

Nemo potest transire mare huius seculi, nisi CRUCE CHRISTI portatus. *S. Aug. in Ioannem Tract. 2.*

Ad vexilla crucis vobis qui voce præiui,
50. Dum vocat, accelero: vos sociate gradus.

*Aegis in Cilicia, Diocletiano
Imperatore.*

SANCTI, CLAVDIVS, ASTERIVS,
& NEON, fratres adolescentes, sub
Præside Lyfia ab infidelibus vincti, pro
CHRISTI fide, quam constanter pro-
fitebantur; post equuleos, laminas, vir-
gas, vngulas, cæterarumque pœnarum
genera, crucifixi sunt. *Ado Episc. Vien. Be-
da. Romanum Martyrol. Metaphr. in Martyrio
S. Zenobij. Sur. tom. 4. Baron. to. 2. Petrus in Ca-
talogo lib. 7. c. 100.*

Hæc est vera fraternitas, quæ num-
quam potuit violari certamine; qui
effuso sanguine secuti sunt Domi-
num. *S. Ecclesiæ Antiph. plur. Martt.*

51. O verè fratres! animus quos in cruce concurs
Unus natos comprobat esse Dei.

*In maiori Armenia,
sub Astiage Rege.*

SANCTUS BARTHOLOMAEVUS Apосто-
lus, per Lycaoniam verbo Dei disse-
minato, templo Astharoth in inferiore
India vero Deo dicato, & Rege Polemio
cum vniuersa regia ciuitate baptizato,
paucis post diebus comprehensus, fusti-
bus primùm cæsus, deinde cruci suffi-
xus, è viuo corpore detracta pelle die 24.
sequenti die abscisso capite extinctus est.
*Martyrolog. Roman. Iosephus apud Metaphrast.
Tom. 4. Suriy. Nicephorus lib. 2. c. 39. Damasc.
Histor. Ecclesiast.*

Pellem pro pelle, & cuncta quæ
habet homo, dabit pro anima sua.
S. Iob cap. 2. n. 4. Tunc veraciter qui fit
quis agnoscitur, si in seipso quod do-
leat experiatur. *S. Greg. 3. Moral. 12.*

Diripite exuias : melior me vita moratur.
52. Sic colubro, posita pelle, iuuenta redit.

*Siglo 12 della Iglesia
de Armenia*

SANCTI, DIOMEDES, IULIANVS,
 PHILIPPVS, EPTYCHIANVS,
 HESYCHIVS, LEONIDES, PHILA-
 DELPHVS, MENALIPPVS, & PAN-
 TAGAPE, martyres; horum alij igne, alij
 aqua, nonnulli gladio & cruce, martyrij
 palmam sibi pepererunt. *Martyrolog.*
Romanum. Menologium solum EPTYCHIVM
cruci affixum refert.

Relinque mundum: confuge ad
 CRVCIS lignum. Ne metuas pro-
 cellas & turbines huius diluuij: non
 mergeris, si ligno portaberis. *S. Aug.*
de quatuor virtut. Charitatis, Tom. 9.

*Apud Pergen Pamphilia,
Antonino Imp. Praside Theodoto.*

SANCTUS THEODORVS miles apud
Pergen Pamphiliæ pro Catholica fi-
de crucifixus, triduo superstes vitam fi-
niit. *Martyrol. Roman. Menolog. Metaphr.
Nicephor. lib. 7. c. 45.*

Super speculam Domini ego sum,
stans iugiter per diem; & super cu-
stodiam meam ego sum, stans totis
noctibus. *Isa. c. 21. n. 8.*

54. *Nunc Gradiue vale, tibi bellica cingula pono:
Virtutis cotem crux mihi chara dabit.*

*In Aegypto, Diocletiano
Imperatore.*

SANCTUS PAPHNVTIVS Abbas Eremita in Aegypto, cùm audisset multos Christianos vinctos in carceribus detineri, Dei spiritu afflatus, Praefecto Ariano sponte sese obtulit : à quo primùm catenis vinctus, & in equuleum suspensus, dirè verberibus rotisque laceratus, ad extremum iussu Diocletiani in quadam palma crucifixus est. *Martyrol. Roman. Menolog. Sur. 28. April. ex Metaphrast. Petrus Galefinus ex tabulis Graecis.*

Ascendam in palmam, & apprehendam fructum eius. *Cantic. 7. n. 8.*
CRUX iure dicenda est palma, quia in ea videlicet facta est de prostrato mundi hoste victoria. *Petr. Damianus Ser. de Inventione S. Crucis.*

Quàm bene iuncta tuæ Paphnuti præmia pugnae?
55. Palma crucem, palmam crux generosa dedit.

*S. Paphnucio, Abad, en Persia, imperando
Diocleciano.*

*Aegæa in Cilicia, Diocletiano
Imperatore.*

SANCTI COSMAS & DAMIANVS
fratres, medici, in curandis ægrotis
sine mercede diligentes ac pij, à Lyfia
Præfecto accersiti, & de fide CHRISTI
interrogati, in vrbe Ægæa dantur in ma-
re præcipites; sed à fluctibus, & post ab
incendio diuinitùs liberati, post equu-
leum cruci affiguntur: in qua primùm
lapidibus, & deinde sagittis à militibus
impetiti, tandem gladio cæsi occubuere.
*Martyrol. Roman. Menolog. 1. Iulij. S. Antonin.
in Chron. Metaphr. Surius. Baron. tom. 2.*

Hæc est vera fraternitas, quæ vicit
mundi crimina: Christum secuta
est, inclyta tenens regna cælestia.
S. Ecclesiæ Versus in festi Missa.

Arte Machaonia vita producere metas
56. Queis pia cura fuit, qui meruere mori?

In Perside, Sapore Rege.

SANCTA GVDELIA à Persis , cùm plurimos à Gentium ritu ad CHRIS-
 T I legem adduceret, in carcerem conii-
 citur. hinc soli ignique cultum exhibere
 recusans, iussu Saporis Regis variis affe-
 cta suppliciis, excoriato capite cruci affi-
 gitur : in qua telis confossa, igneque cre-
 mata, vitam finiuit. *Metaphrast. Mart.*
Roman. Menolog.

Confitebor tibi Domine Rex, &
 collaudabo te Deum Salvatorem
 meum : confitebor nomini tuo; quo-
 niam adiutor & protector factus es
 mihi , & liberaisti corpus meum à
 perditione. *Ecclesiastici c. 51. n. 1.*

57. *Tyndaridi Zeuxis, Veneri decus addit Apelles ;
Ornat tortoris te quoq; dextra Deo.*

*Stacio mediador del siglo
en Persia*

Damasci, sub Agarenis.

SANCTUS P E T R V S , Episcopus Damasci in Syria, cùm ciues infideles ad cultum veræ pietatis conaretur adducere, ab Agarenorum Principe manibus pedibusque præcisis, ac lingua dissecta, crucis patibulo affixus est. *Sigebert. in Chron. Histor. Miscellan. lib. 21. Martyrol. Roman. Menolog.*

Si manus tua vel pes tuus scandalizat te; abscide eum, & proiice abs te. Bonum est tibi ad vitam ingredi debilem vel claudum, quàm duas manus vel duos pedes habentem mitti in ignem æternum. *S. Matth. c. 18. n. 8.*

58. *Quid moror in terris, cum sint præcisa laboris
Organa? me rutilis asfere Christe polis.*

Confessio

In Aegypto, Imperat. Maximiano.

SANCTI MARCVS & MARCIANVS fratres, & alij quàm plurimi; ex quibus quidam post vulnera aliosque diuersi generis cruciatus flammis traditi, alij in mare præcipitati, nonnulli capite cæsi, multi crucibus affixi, inter quos quidam inuerso capite, martyrij palmam sunt consecuti. *Euseb. Hist. Eccles. lib. 8. c. 8. Martyrologia.*

Qui autem CHRISTI sunt, carnem suam crucifixerunt cum vitiis & concupiscentiis suis. *S. Paul. Ep. ad Galatas c. 5. n. 24.*

59. *Crux mentem haud satiat; variant tormenta Tyranni.
Quidlibet ut variant, Crux tamen istud erit*

Parisiis, sub Hadriano.

SANCTUS DIONYSIVS AREOPAGITA Parisiis flagellis primùm contusus, deinde igni ferisq̃ue obiectus, non læditur: mox in crucem tollitur; è qua sublatus, & cæsus iterùm, amputatum caput suum ad duo millia passuum propriis manibus gestavit. *Sur. Baron. to. 2. Not. ad Martyrol. Romanum.*

Quos ordinat Deus omnipotens, ad toleranda prælia antiqui hostis mittit: sed eos inter ipsa bella non deserit; quia milites suos protegit, & victores facit. *S. Gregor. 1. Reg. c. 10.*

60. *Si nequijt mea lingua satis diuina probare
Dogmata; quod superest, mors generosa probet.*

Bononia, sub Diocletiano.

SANCTUS VITALIS, primùm seruus S. Agricolæ, post confor & collega martyrij, cùm in CHRISTI confessione fortiter perseueraret, ita excruciatu est, vt nullum esset in corpore membrum sine vulneribus. Tandem post omnia tormenta cruci affixus martyrium cum Agricola compleuit. *Mart. Roman. Beda v. Calend. Decembr. Martyrium describit S. Ambrosius Exhortat. ad Virgines. Sur. to. 6.*

Per CRUCEM datur credentibus virtus de infirmitate, gloria de opprobrio, vita de morte. *S. Leo Serm. de Pass.*

Hic vitalis erit: disrumpere liuide serpens .
61. Si mortem intuleris, sic mage talis erit.

Bononia, sub Diocletiano.

SANCTUS VITALIS, primùm seruus
 S. Agricolæ, pòst confors & collega
 martyrij, cùm in CHRISTI confessio-
 ne fortiter perseueraret, ita excruciatu-
 est, vt nullum esset in corpore mem-
 brum sine vulneribus. Tandem post
 omnia tormenta cruci affixus marty-
 rium cum Agricola compleuit. *Mart.*
Roman. Beda v. Calend. Decembr. Martyrium
describit S. Ambrosius Exhortat. ad Virgines.
Sur. to. 6.

PER CRUCEM datur credentibus
 virtus de infirmitate, gloria de op-
 probrio, vita de morte. *S. Leo Serm.*
de Pass.

Hic vitalis erit : disrumpere liuide serpens .
61. Si mortem intuleris, sic mage talis erit.

Bononia, Diocletiano Imperatore.

SANCTO AGRICOLAE inuicti ani-
mi viro (qui adeò mitis erat mori-
bus, vt vel ab ipsis hostibus amaretur;
propter quam causam mortem etiam
differebant) in cruce iuncturæ omnes
clauis sunt perforaræ; ita vt breui spatio
vitam cum morte commutarit. *S. Paul-
lin. in vita S. Felic. S. Ambros. Greg. Turon. l. 2.
c. 16. Petr. Natalis l. 10. c. 21. Lipoman. Marty-
rologia omnia.*

Nomen vtique habuit AGRICO-
LA aptum martyrio. Nam & bonus
agricola, cùm parat terræ solum ver-
tere, & vitæ alimenta perquirere,
non nisi per signum CRVCIS id fa-
cere conatur. Dum enim aratro den-
tale subiicit, affigit aures, stiuam in-
ferit, figuram CRVCIS imitatur.
*S. Ambros. to. 5. Exhortat. ad Virgin. & Serm.
56. de Cruce.*

62. *Parcite tot clavis: me lanca vincla ligabunt:
Hæc si defuerint, in cruce figet amor.*

*Theopoli, siue Antiochia,
sub Cosrhoë Rege.*

SANCTI DECEM MARTYRES in Oriente apud ciuitatem Theopolim (ca est Syriae ciuitas Antiochia) à Saracenis comprehensi, CHRISTVMQUE Dominum confitentes, crucis mortem pertulere. *Adm suo Martyrologio. Beda. Martyr. Roman.*

Perpicuum est, quòd ipsæ tabulæ legis CRVCIS Dominicæ prætulerint sacramentum. Denarius enim numerus per literam x. designatur: quæ non tantum exteriorem CRVCIS prætendit imaginem, sed & mysticam eius quandam videtur indicare virtutem; videlicet quòd præcepta veteris Testamenti Euangelicæ legi copularit. *Petr. Damian. Serm. de inuent. S. Crucis.*

63. *Cur ad Theopolin vitales linquitis auras ?
Seruet vt aeternum corpora Theopolis.*

*Ancyra in Galatia, sub Aureliano,
Felice Præside.*

SANCTUS PHILOMENVS Ancyrae iussu Aureliani Imperatoris, Præside Felice, detinetur; & post varias pœnas pro CHRISTI nomine toleratas, crucifixus, & capite etiam clauo perforato obiit. *Martyrol. Roman. Menolog. Baron. tom. 2.*

Sicut crucifixus quis iam non pro animi sui motu membra sua quoque mouendi vel conuertendi habet potestatem; ita & nos voluntates nostras, non secundùm id quod delectat ad præsens, sed secundùm legem Domini, quo nos illa constrinxerit, applicare debemus. *Ioan. Cass. lib. 4. c. 35.*

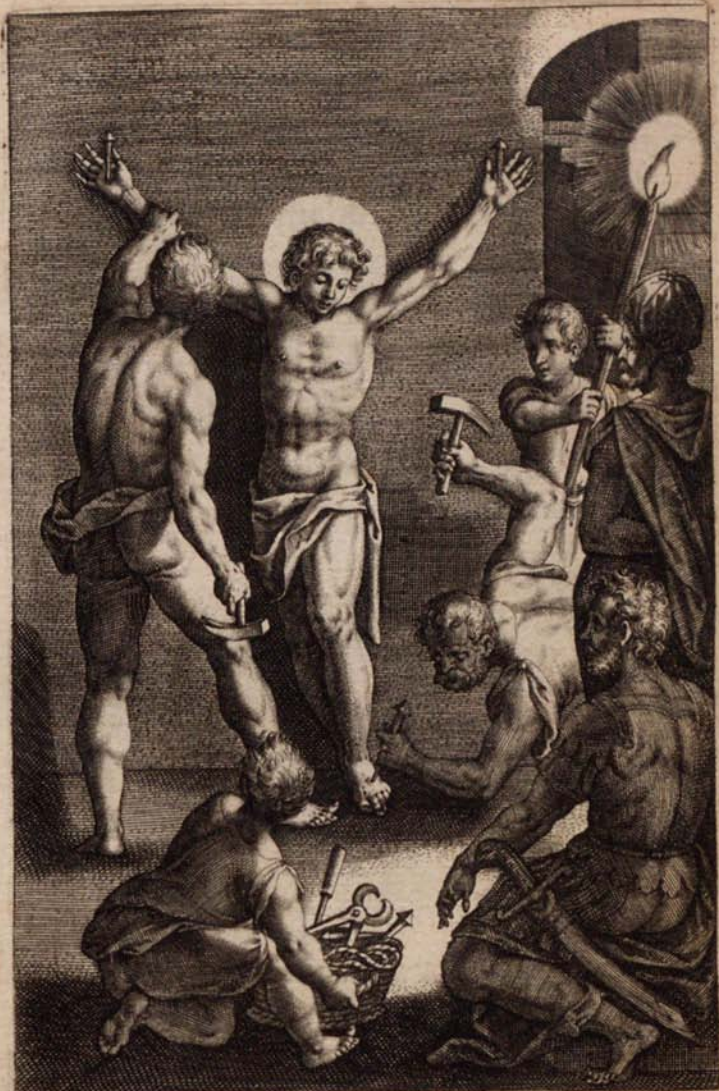

I nunc et spera famam mersare tenebris:
65. Splendet ab infami lux radiata cruce.

In Iaponia, An. Christi cIo. IoCiii.

IActeuxini in Iaponia pro CHRISTI fide IOANNA & AGNES coniugate, MAGDALENA vidua, ac LVDOVICVS adoptatus filiulus octennis, sub Canziungio Fingi Regulo & Cacuzeimone Prefecto, cruci affixi, præclarum posteris Christianæ virtutis exemplum reliquerunt. Nam tanta mortis pro CHRISTO subeundæ cupiditate ardebant, vt, cùm ferrum in vulnera quasi hebescere viderent, non conquererentur modò, sed & carnifices tantæ virtutis stupore defixos, mora s̄que nec tentes, ad necem sibi ocyùs inferendam vultu & oratione prouocarent. *Ex relatione R^{mi} Ludouici Cerquiera Episcopi Iaponen. ad Papam, 25. Ian. 1604.*

Qui consummatus est in charitate, CRUCEM amplectitur ardentè. Solus iste est, qui dicere potest: Amator tui semper fui, & desideravi amplecti te. Charitas enim à spiritu inflammata est, quæ dicit: Sic mori volo, sic mori cupio. *S. Bern. Serm. 1. de S. Andr. Apost.*

68. *Ut Solem Atlantes, in se redeunte sagittâ,
Sic Christum opprobrijs gens recutita petit.*

In Gallia, urbe Houdan.

SANCTVM quendam SACERDOTEVM
 in vrbe Houdan diœcesis Carnuten-
 sis in Gallia, heretici protractum ad mis-
 sam celebrandam per subsannationem
 compellunt. Inter celebrandum eius fa-
 ciem pugnis contuderunt, reliquas verò
 corporis partes pugionibus perfode-
 runt; tum super ligneam CRUCIFIXI
 imaginem crucifixerunt, & tandem sclo-
 petis interemerunt. *Historia habetur in*
libello, qui inscribitur: Theatrum crudelitatum
nostri temporis.

CHRISTO confixus sum cruci. vi-
 uo autem, iam non ego; viuit verò in
 me CHRISTVS. Quòd autem nunc
 viuo in carne; in fide viuo filij Dei,
 qui dilexit nos, & tradidit semetip-
 sum pro nobis. *S. Paul. ep. ad Galatas*

ç. 2. n. 19. & 20.

69. *Ne fors sim nimium tibi vilis Rector olympi
Victima, me nati nobilitabit honos.*

In Malucis insulis.

ALPHONSVS CASTRIVS Lusitanus, Sacerdos Societatis IESV, ad Malucas insulas pro fidei nostræ propagatione à Mauris captus, & in nauim adductus, cruci alligatus est, asperrimeque in ea cæsus multos dies superstes fuit; tandem cæso capite ad superos euolauit. *Historia habetur de Rebus Indicis par. 3. in epist. P. Francisci Viere pag. 27. P. Anton. Prout^{is} pag. 79. P. Balthazaris Diaz pag. 34. in Commentar. P. Maffei tit. Maluca Regio.*

Arbor enim quædam in nauï, est **CRUX** in Ecclesia. nam cum à nauis scinditur mare, prius ab ipsis arbor erigitur, antenna sustollitur, & velum distenditur, vt **CRUCE** Domini facta aquarum fluentia rumpantur; & hoc dominico securi signo, portum salutis petunt. *S. Ambros. Tomo 5. Serm. 56.*

Christiadas, tortor, conuellere stirpe laboras,
66. Fæmineo cum sit robore victa manus?

*Ancyra, in Galatia,
sub Iuliano Apostata.*

SANCTUS GEMELLVS Ancyrae in vr-
be Galatiae post acerbissimos crucia-
tus, Imperatore Iuliano Apostata, cruci-
figitur. *Metaph. Menolog. Martyro-*
omnia.

Sicut qui patibulo CRVCIS affi-
gitur, non iam praesentia contem-
platur, nec de suis affectionibus co-
gitat; non pro crastino die sollicitu-
dine curaque distenditur, nulla pos-
sidendi concupiscentia permoue-
tur: ita & nos, timore Domini CRV-
CIFIXI. *Ioan. Cassian. lib. 4. c. 35.*

67. *Perculit attonitum si dextra Sceuola Regem;
In Gemino gemini causa stuporis erit.*

*In Gallia,
Philippo Augusto Rege.*

REge Philippo Augusto, in Gallia Iudei quendam Christianum puerum, RICHARDVM nomine, per summum religionis nostræ ludibrium crucifixerunt; ob eamque rem fæx illa hominum ex Gallia eiecta est. *Paul. Aemilius de Histor. Francie lib. 5.* Huius corpus quiescit in Ecclesia SS. Innocentium in campellis Parisiis, vbi multa patrantur miracula. *Rigord. in vita Phil. Regis.*

CRUCIFIXVS quisque nulla superbia, nulla contentione, nulla æmulatione succenditur: non de præsentibus dolet iniuriis, non præteritarum iam recordatur. *Ioan. Cassian. lib. 4. c. 35.*

I decus, i nostrum, tot ponti emense pericla
70. Classibus; hac melius sidera puppe petes.

I N D E X

Sanctorum Crucifixorum Martyrum.

A.

A CATIVS <i>Dux militum Armeniorum</i>	35
<i>Agnes Iaponia</i>	66
<i>Agricola</i>	62
<i>Alexander</i>	26
<i>Alphonsus Castrius è Societate I E S V</i>	70
<i>Aloysius puer Iaponius</i>	3
<i>Andreas Apostolus</i>	65
<i>Antonius puer Iaponius</i>	3
<i>Apollonius</i>	42
<i>Aquilinus</i>	44
<i>Asterius</i>	51
<i>Astius Episcopus</i>	41

B.

<i>Balsamus, vide Petrus Balsamus</i>	2
<i>Bartholomæus Apostolus</i>	52
<i>Basiliscus miles</i>	15
<i>Benedicta Virgo</i>	40
<i>Beturius</i>	44
<i>Bessia</i>	

— <i>Bessia</i>	44
— <i>Blandina</i>	31
<i>Bonifacius Diaconus</i>	48

C.

<i>Calliopius</i>	22
<i>Carpophorus Medicus</i>	49
<i>Christophorus puer Hispanus</i>	18
<i>Claudius</i>	51
<i>Cleonicus miles</i>	15
<i>Consalvus è familia S. Francisci</i>	3
<i>Cosmas Medicus</i>	56
<i>Cosmus Iaponius</i>	3
<i>Cythinus</i>	44

D.

<i>Damianus Medicus</i>	56
<i>Decem Martyres Antiocheni</i>	63
<i>Decem millia Armeniorum militum</i>	35
<i>Diomedes</i>	53
<i>Dionysius Areopagita</i>	60
<i>Dismas latro</i>	20
— <i>Donata</i>	44
<i>Draconencius</i>	35

E.

<i>Eucarpus miles</i>	6
<i>Eulalia</i>	

— <i>Eulalia Virgo</i>	10
<i>Eutropius miles</i>	15
<i>Eutychianus</i>	53

F.

<i>Faustus</i>	43
— <i>Febromia Virgo</i>	37
<i>Felix</i>	44
<i>Franciscus è familia S. Francisci</i>	3
<i>Franciscus alter ex eadem familia</i>	3
<i>Franciscus Iaponius</i>	3
<i>Franciscus Iaponius alter</i>	3

G.

<i>Gabriel Iaponius</i>	3
<i>Gemellus</i>	67
— <i>Generosa</i>	44
— <i>Gudelia</i>	57
<i>Guilielmus puer Anglus</i>	21

H.

<i>Helias de exercitu Armeniorum</i>	35
<i>Hesychius</i>	53
<i>Hieramus Iaponius</i>	34
<i>Hugo puer Anglus.</i>	38

I.

<i>Iacobus Iaponius è Societate IESV</i>	3
--	---

Janua-

Ianuarius	44
IESVS CHRISTVS	19
Foachimus Iaponius	3
Foannes Iaponius è Societate IESV	3
Foannes Iaponius	3
— Foanna Iaponia	66
— Julia Virgo	30
Julianus	53

L.

Letatius	44
Leo Iaponius	3
Leonides	53
Leontius Medicus	49
Liberatus Abbas	48
Lucillianus	32
Ludouicus Iaponius	66
Lycarion	33

M.

Macarius Patriarcha Antiochenus	23
— Magdalena Iaponia	66
Marcus & Marcianus	59
Marinus senex	47
— Martha & Maria Virgines	9
Martinus è familia S. Francisci	3

L

Mat-

Matthias Iaponius	3
Maura	28
Maximus puer Monachus	48
Menalippus	53
Michaël Iaponius	3

N.

Nartalus	44
Neon	51
Nestor Episcopus	14

P.

Pantagape	53
Paphnutius Abbas	55
Paulus Iaponius è Societate I E S V	3
Paulus Iaponius	3
Paulus Iaponius alter	3
Petrus Apostolorum Princeps	39
Petrus Episcopus Damascenus	58
Petrus Balsamus	2
Petrus Baptista è familia S. Francisci	3
Petrus Iaponius	3
Petrus Helcius	4
Phengon miles	6
Philippus Apostolus	27
Philippus è familia S. Francisci	3

Phi-

Philippus	53
Philadelphus	53
Philomenus	64
Pionius Presbyter	7

R.

Richardus puer Gallus	68
Rogatus Monachus	48
Rusticus Subdiaconus	48

S.

Sacerdos quidam in Gallia	69
---------------------------	----

Sancti aliquot Tyrj	13
---------------------	----

Sancti penè innumerabiles Romani	36
----------------------------------	----

Scillitani Martyres	44
---------------------	----

— Secunda	44
-----------	----

Septimus Monachus	48
-------------------	----

Servus Subdiaconus	44
--------------------	----

Simon Tridentinus puer	17
------------------------	----

Sixtus Papa	46
-------------	----

Speratus	44
----------	----

Symeon Episcopus	12
------------------	----

T.

— Tarbula Virgo cum ancillis	25
------------------------------	----

Thalus	16
--------	----

Theodorus Dux	8
---------------	---

<i>Theodorus de exercitu Armeniorum</i>	35
<i>Theodorus alter de eodem exercitu</i>	<i>ibid.</i>
<i>Theodorus miles Pergensis</i>	54
<i>Theodulus senex</i>	11
<i>Thomas adolescens Iaponius</i>	3
<i>Thomas Iaponius</i>	3
<i>Timon Diaconus</i>	24
<i>Timotheus</i>	28
<i>Trophimus</i>	16

V.

<i>Venantius adolescens</i>	29
<i>Ventura Iaponius</i>	3
<i>Vincentius Levita</i>	5
<i>Vitalis</i>	61

W.

<i>— Wilgefortis Virgo</i>	45
----------------------------	----

Z.

<i>Zoticus</i>	50
----------------	----

FINIS.

C E N S U R A.

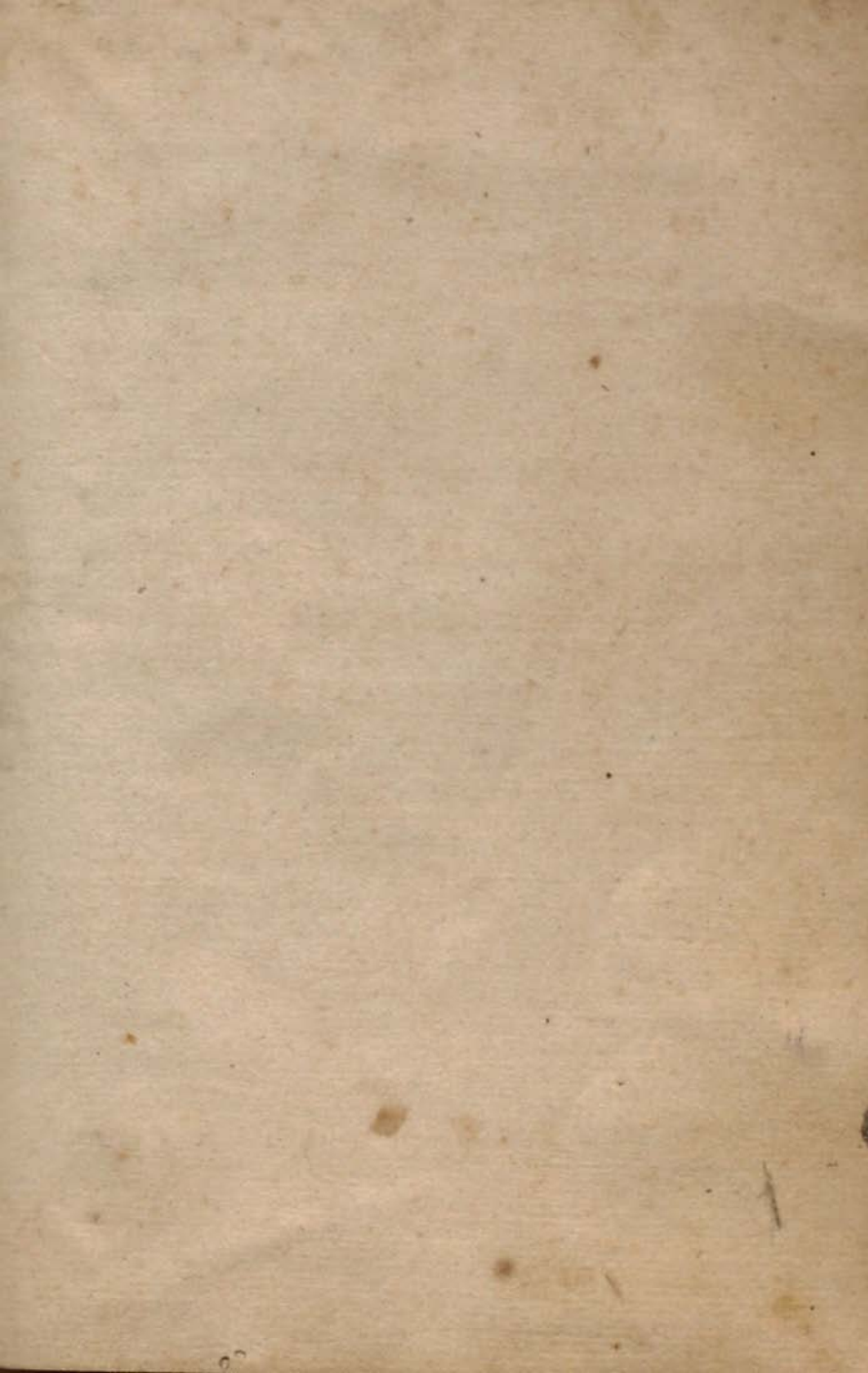
QUòd præfenti libello, CHRISTI
CRUCIFIXI TRIUMPHVS,
graphicè & in imagine repræsentetur;
admodum vtiliter, ad pietatem Chri-
stianis pectoribus inferendam, CRU-
CISQUE gloriam promouendam, in lu-
cem edetur.

*Laurentius Beyerlinck Antwerp. S. Theolog.
Licent. Cathed. Eccl. B. Mariæ Canoni-
cus, librorumque Censor.*

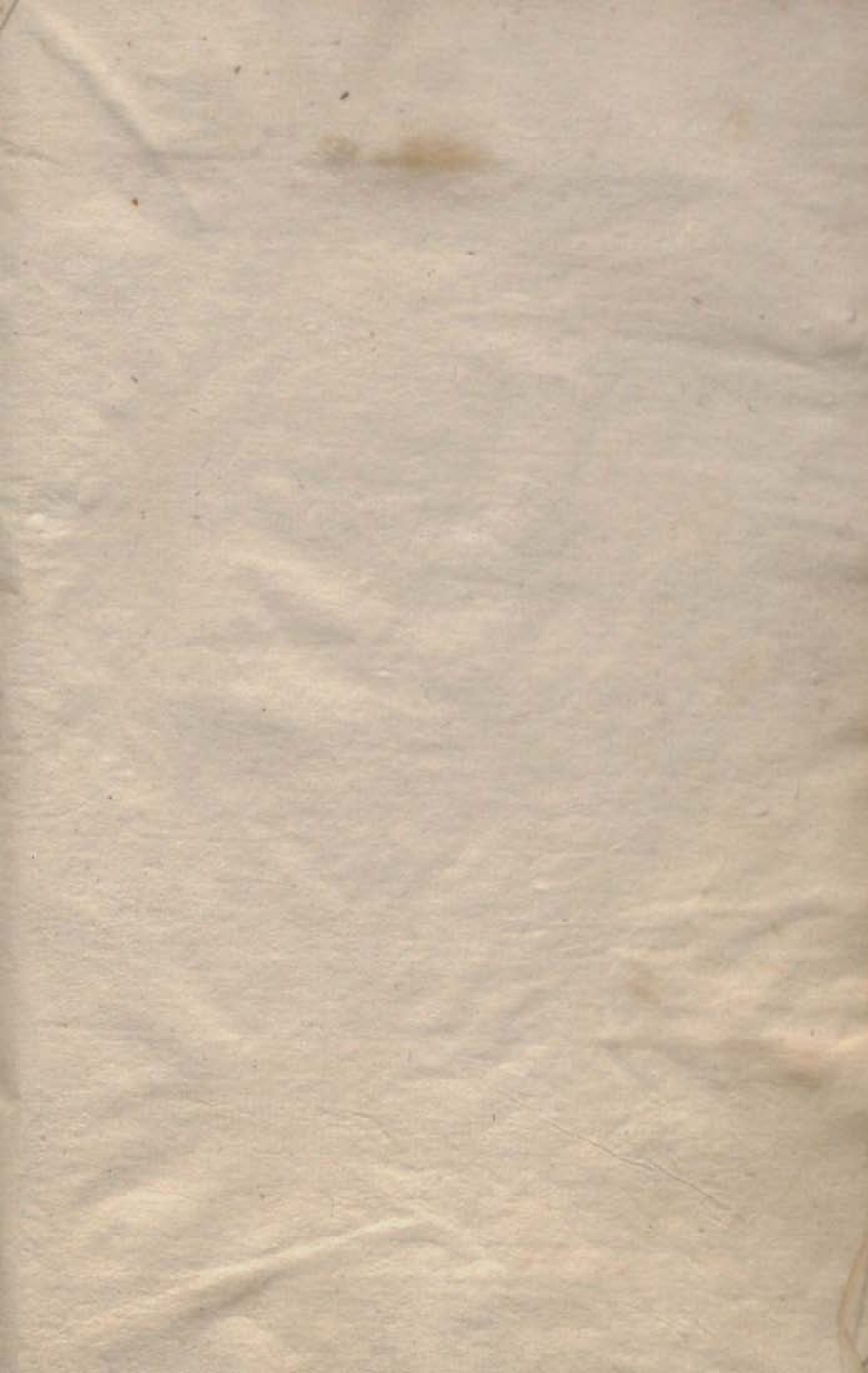
ANTVERPIÆ,
EX OFFICINA PLANTINIANA,
Apud Ioannem Moretum.

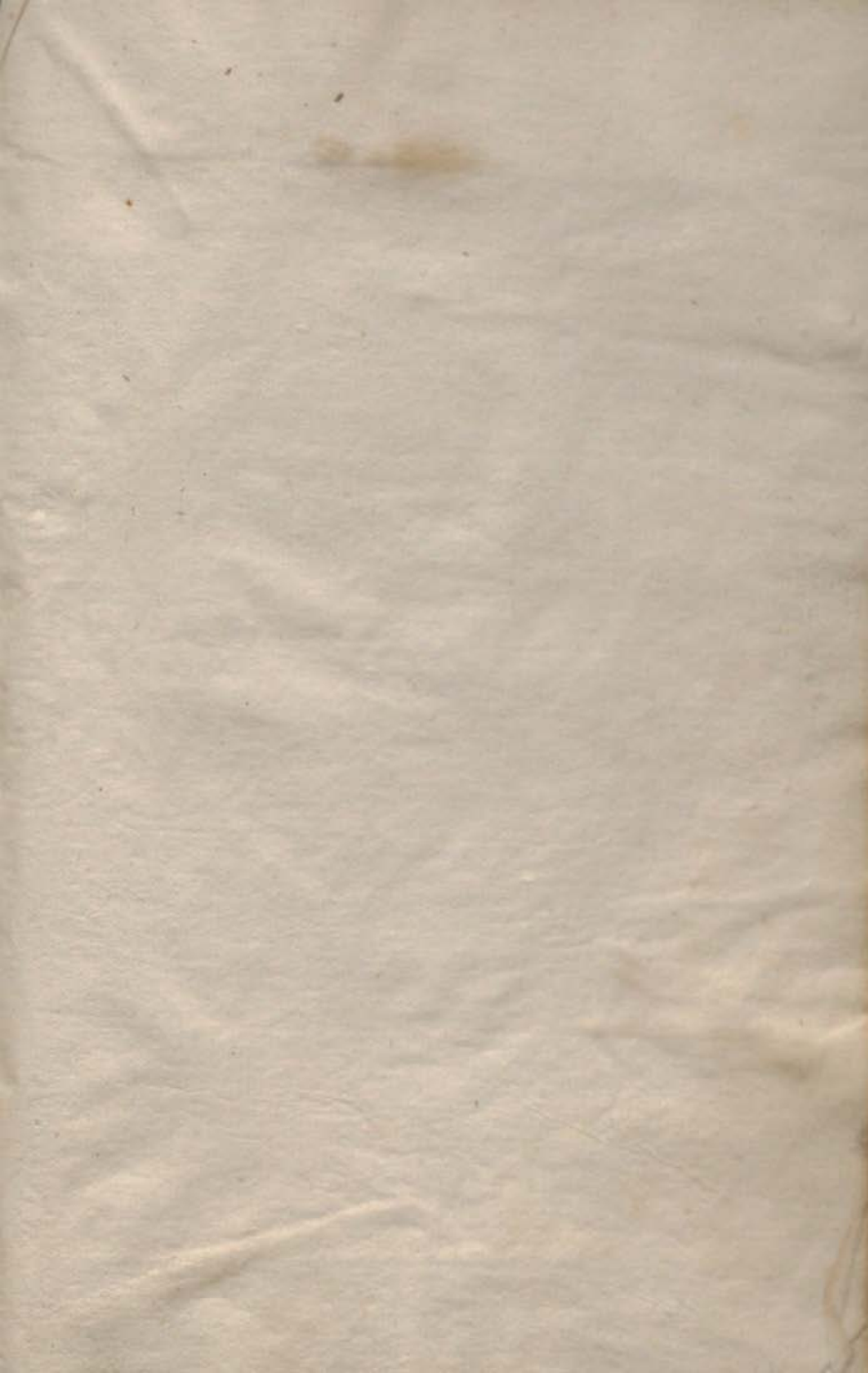
M. DC. VIII.

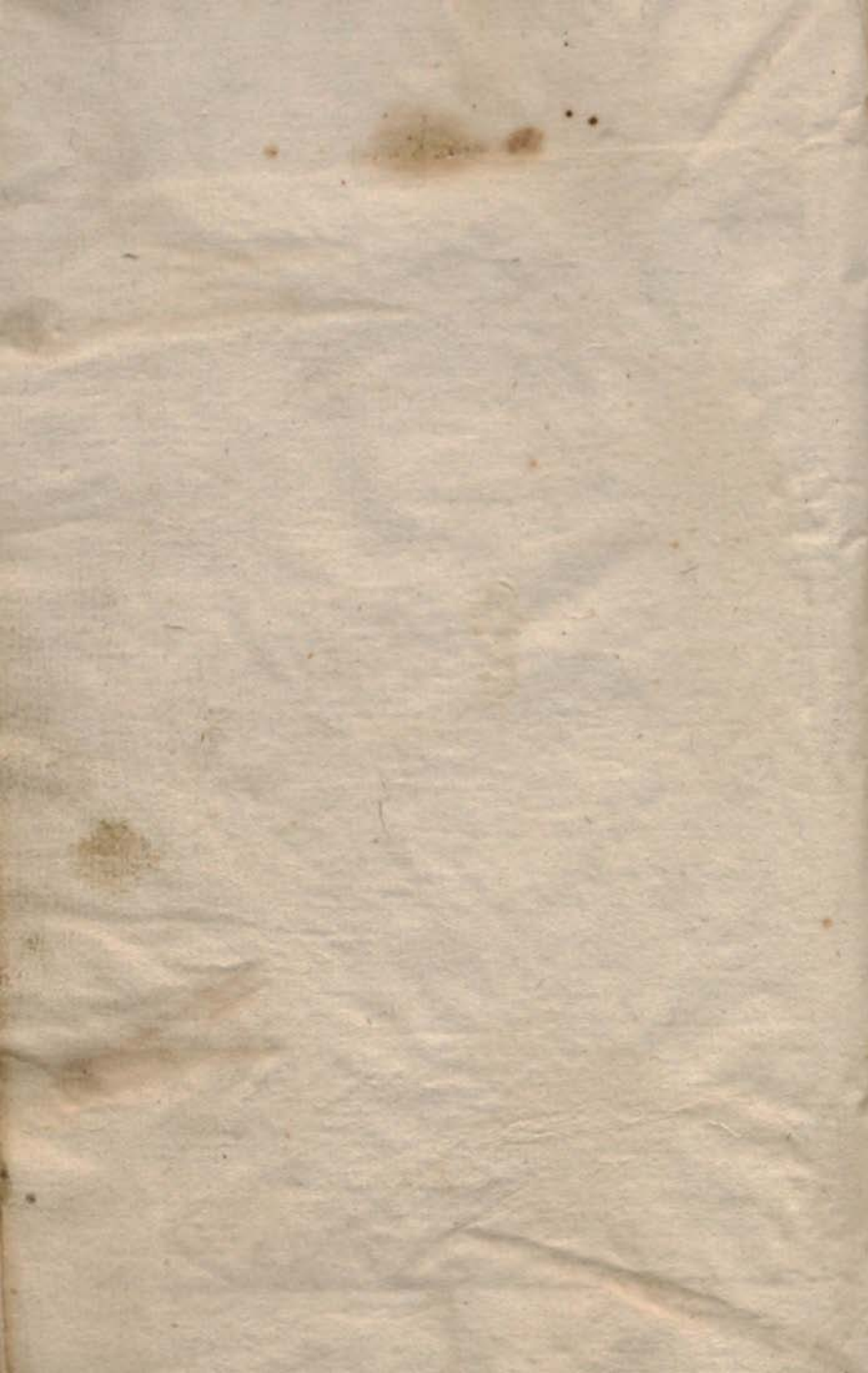

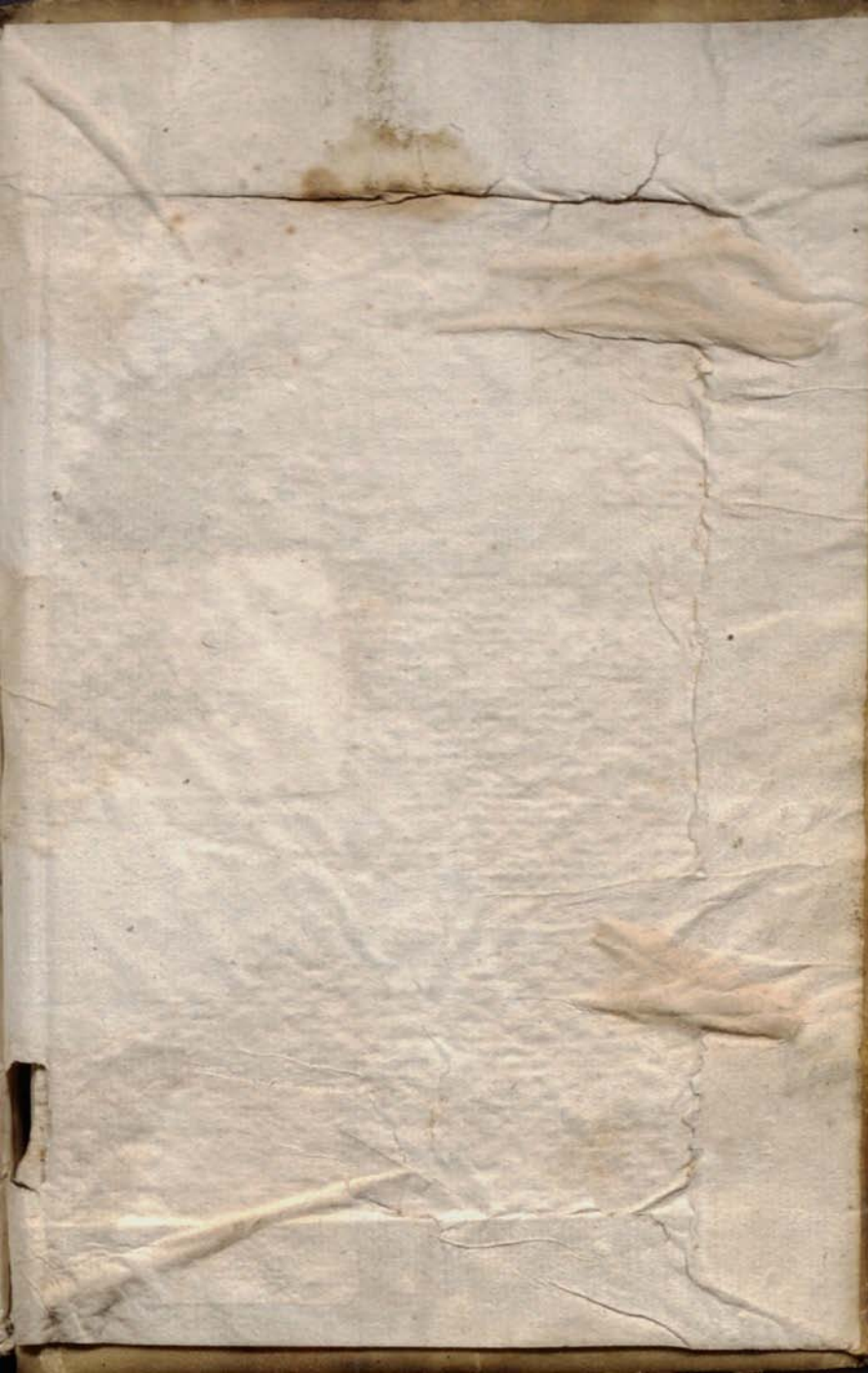

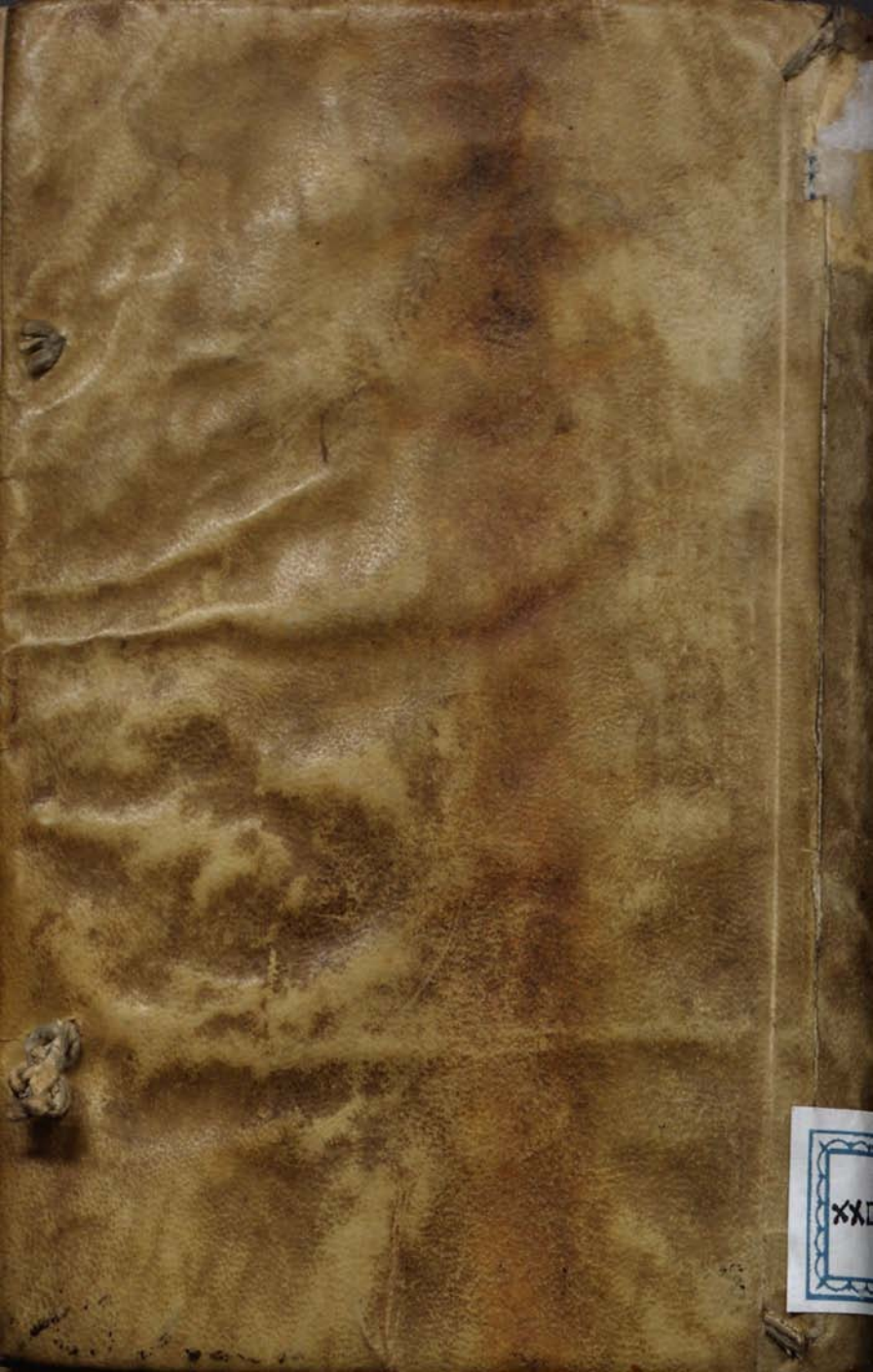

XXI